MAR 15 1941

VIENYBĖ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

LV. METAI 11 N. PENKTADIENIS, 1941 M. KOVO (MARCH) 14 D., BROOKLYN, NEW YORK. KAINA 5 CENTAI

Amerikos lietuviai sveikina pirmąjį ir dabartinį teisėtą Nepriklausomos Lietuvos Respublikos prezidentą Antaną Smetoną, atvykusį į svetingą Jurgio Washingtono ir Abrahomo Lincolno žemę.

DABAR

Kokia mizerija
Labai nepatinka
Paskalai ir t.t.
Stalinas ir Hitleris

JUOZAS TYSLIAVA

Kaip bolševikams buvo įsipykęs Kl. Jugelionis, galima spręsti iš negailestingai mizernų Roko Mizaros raštų Laisvėje. Pavyzdžiui:

"Sukleketavai, paukšteli, paskutinę dainelę ir tavęs niekas ne tik nesigailės, bet pasakys: klia-klia-klia, pažangiosios visuomenės plūdikas tapo išmestas, kaip musė iš buizos. Klia-klia-klia...."

Kokia mizerija! Taip ir matyti murzinas bolševikiško chamo snukis. Tai, nelyginant, anas Voltaire aprašomas sifilitikas, kuris, nusispiaudamas, kiekvieną kartą išspiaudavo po dantį...

Bolševikiškas chamas gali sau tyčiotis. Tai jo biznis. Bet SLA nariai neleis skriausti Jurgelionio, poeto ir nepalaužiamo kovotojo su Lietuvos nepriklausomybės duobkasiais.

* * *

Bolševikiškiems daiktams labai nepatinka ta SLA Pild. Tarybos rezoliucija Lietuvos nepriklausomybės reikalu. Jiems ypač negardžiai dvokia viceprezidento Mažiuknos parašas po ja. Todėl Laisvės redaktorius ir varvina:

"Mes puikiai žinome, kad pačioj pildomojoj taryboj yra žmonių, kurie su ta rezoliucija nesutiko, ir jeigu jie padėjo po ja savo parašą, tai tik bijodami teroro."

Akurat. Tik mums atrodo, kad Laisvės redaktorius sumaišė vienskaitą su daugiskaita. Laisvės redaktorius norėjo pasakyti apie vieną žmogų, butent, viceprezidentą Mažiukną, be kurio parašo po ta negardžia rezoliucija, SLA Pild. Taryba nebūtų galėjusi "vienbalsiai" pašalinti redaktoriaus Kl. Jurgelionio.

"Štai kur šuva pakastas."

* * *

Dar nespėjus prezidentui Smetonai atvykti į Ameriką, komunistai pradėjo skleisti įvairius gandus. Pavyzdžiui, vienas komunistų laikraštis parašė, kad prezidentas Smetona turįs santykių su naciais..

Tai, žinoma, niekas kita, kaip sąmoningi Lietuvos priešų paskalai. Jie tiek pat pagrįsti, kaip ir anie — apie prezidento Smetonos dvarus Palestinoje ir Pietų Amerikoje...

Kalbant apie sąmoningus bolševikų paskalus, reikia pasakyti, kad Amerikos spaudos atstovai, matyt, nesąmoningai yra patiekę klaidingų informacijų. Savaime suprantama, kad, pavyzdžiui, prezidentas Smetona negalėjo duoti šitokio pareiškimo:

"Kadangi aš buvau... pirmuoju ir VIENINTELIU jos prezidentu, tai..."

* * *

Šių žodžių autorius turėjo ilgą ir nuoširdų pasikalbėjimą su prezidentu Smetona.

Svečio įsitikinimu, Hitleris nelaimės šio karo. Bet, jo nuomone, šis karas gali nusitęsti. Priežastis? — Sovietų Sąjunga. Prezidentas Smetona pasakė:

"Nacionalsocializmas yra vokiškas komunizmas. Tarp šių dviejų ideologijų yra daug bendra. Bet daugiausia — tarp Stalino ir Hitlerio..."

Kadangi Sovietų Sąjunga visais galimais būdais padeda Trečiajam Reichui, todėl, Smetonos nuomone, šis karas neįmanoma greitai baigti. Be to, Smetona pastebėjo:

"Tarp Stalino ir Hitlerio buvo susitarta iš anksto. Susitarta pasidalinti ne tik sferomis, bet ir teritorijomis. Šiandien Stalinas negali netalkininkauti Hitleriui, — pastarasis jam atidavė pusę Lenkijos, dalį Suomijos, Besarabiją ir Pabaltijo valstybes..."

LIETUVOS PREZIDENTAS AMERIKOJE

ANTANAS SMETONA IR JO ŽMONA LABAI IŠKILMINGAI SUTIKTI NEW YORKE

Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma, pareiškė prezidentas spaudos atstovams

NEW YORK, N. Y. — Kovo 10 d. Lietuvos Prezidentą Antaną Smetoną pirmieji pasitiko ir pasveikino Amerikos laikraščių korespondentai, reporteriai ir fotografistai: "Mr. President, welcome to the United States of America!".

Prezidentas Smetona su ponia Smetoniene atvyko iš Brazilijos, Moore-McCormack laivu "Argentina". Kvarantine laivą pasitiko pakraščių sargybos kuteris, kuriame buvo apie 50 spaudos atstovų, Lietuvos ministras Washingtone P. Žadeikis, konsulas Jonas Budrys ir Valstybės departamento atstovas.

Prezidentą ir ponią radome valgomame salione baigiant pusryčiauti. Tuo tarpu apie 40 korespondentų ir reporterių ir 12 spaudos fotografų laukė prezidento rūkomajame kambaryje, kiti sukinėjosi koridoriuose, norėdami pirmieji pamatyti Lietuvos prezidentą ir jį pasveikinti. Kada prezidentas išėjo iš valgomojo, būrys amerikonų korespondentų pasveikino jį. Visi kartu nuėjo į rūkomąjį salioną, kur dvylikos foto aparatų "batarėja" pradėjo prezidentą fotografuoti. Čia pat, susėdus prie stalo, prasidėjo interview. Pradžioje nuotaika buvo kiek įtempta, nes reporteriai ir korespondentai pratę matyti valstybių vyrus išdidžius ir "pasipūtusius", manė, kad ir Lietuvos prezidentas bus toks, tačiau jo maloni asmenybė tuojau nuotaiką pataisė. Į korespondentų ir reporterių klausimus prezidentas atsakinėjo angliškai, tačiau į kai kuriuos ilgesnius lietuviškai. Lietuviškus atsakymus vertė jūsų korespondentas, p. J. Valaitis, p. Žadeikis ir p. Budrys.

Pirmaiusiai prezidentas įteikė spaudos atstovams šitokią deklaraciją:

"Aš tik ką atvykau iš Rio de Janeiro, pakeliui į Washingtoną. Mano laikinoji gyvenamoji vieta būs Lietuvos pasiuntinybėje Washingtone. Ponia Smetonienė keliauja kartu su manim. Mano sūnus ir jo žmona ir jų du vaikai kuriam laikui pasiliko Brazilijoje.

Aš buvau priverstas apleisti savo tėvynę praėjusių metų liepos 15 d. nakties metu, kada Lietuvos teritoriją okupavo Rusijos kariuomenė. Aš neišsižadėjau savo teisių, kaip Lietuvos Respublikos prezidentas, išrinktas pagal konstitucijos teises. Mūsų mažoji valstybė buvo didelio kaimyno užimta ir pastatyta bolševizmo dominacijoje. Tai įvyko keleta dienų prieš kitų dviejų mažų Baltijos respublikų — Latvijos ir Estijos — okupaciją. Pabėgant nakties metu reikėjo pereiti siaurą Lietuvos Vokietijos pasienio upelį. Vokietijos vyriausybė man leido apsigyventi iki Jungtinių Amerikos Valstybių vizos. Man trūksta žodžių išreikšti dėkingumui Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybei už suteiktą man vizą ir, aplamai, už jos prielankumą, gerumą ir duosnumą. Mano ateities planai, naturalu, dar kiek neaiškūs, tačiau mano noras yra tuojau pradėti ruošti spaudai Lietuvos 20 metų nepriklausomo gyvenimo istoriją. Įsteigus Lietuvos respubliką, ir man tarnavus jai, aš, kaip prezidentas, noriu atžymėti ateinančioms kartoms jos įdomes fazes ir smulkmenas apie mano tėvynės santykius su Rusija, taip pat tą didžiausią auką, kurią mums uždėjo Sovietų vyriausybė."

(Nukelta į 7 puslapį)

ANTANAS SMETONA

AMERIKOS ŽEMDIRBYSTĖ ĮSTENGS APRŪPINTI ANGLIJĄ MAISTU

Maisto gaminiams pirkti skiriama vienas bilijonas dolerių. Kainos bus normalės.

WASHINGTON — Žemdirbystės Departamento sąmatomis nurodoma, kad Jungtinių Valstybių ūkiai (farmos) lengvai galės patiekti maisto produktų, kiek bus reikalaujama Anglijos paramai. Iš prezidento Roosevelto reikalaujamų septynių bilijonų dolerių pagelbos teikimo reikalams būsią suvartota arti bilijono dolerių maisto gaminiams pirkti.

Viršininkai sako, kad Maisto Atsargos administracija, po šešių metų bandymo supirkinėti maisto perviršį, esanti visiškai pasiruošusi numatomai maisto gaminių paskirstymo veiklai taip namieje, taip ir užsieniuose.

Svarbiausia Maisto Atsargos adinistracijos pastanga— mokėti farmeriams tinkamiausias kainas ir sulaikyti ūkininkavimo reikmenis nuo nereikalingo pabrangimo.

Žemdirbystės Departamentas turi dabar dideles kviečių, kukuruzų (kornų) ir džiovintų maistų atsargas, kurios susidarė kai prasidėjo Europoje karas ir eksportas į užsienius buvo sustabdytas. Dabar tos atsargos, kartu ir kitų maisto reikmenų perviršis bus tinkamai suvartota.

MUSSOLINI IŠVYKO Į KARO FRONTĄ, PRALAIMĖJO MŪŠĮ SU GRAIKAIS

Anglai paėmė į nelaisvę 31,000 italų ir artinasi prie Etiopijos sostinės.

ATHENAI, Graikija. — Kai Italijos gabieji generolai neįstengia įveikti daug mažesnės Graikijos, diktatorius Benito Mussolini pats nuvyko į Albaniją ir paėmė vadovybę dvidešimts aštuonių mylių ilgio ruože, manydamas pralaužti graikų frontą.

Šis desperatiškas italų puolimas visame ruože buvo atmuštas. Šiame smarkiame susirėmime, reikia manyti, dalyvavo abiejų šalių didelės jėgos, nes labai daug kariuomenės žuvo.

Italų pranešimuose pereitą savaitę buvo prisipažinta, kad graikai atkakliai puola italų frontą Tepelenių ruože. Dabar italų biuleteniai sako, kad graikams nepasisekė pasistūmėti toliau. Aišku, kad italai neįstengė graikus nuvaryti atgal.

Iš Egipto pranešama, kad italams labai nesiseka Afrikoje. Anglijos afrikiečių kariuomenė Etiopijoje paėmė Dagaburą ir artinasi prie Hararo. Tas parodo, kad Anglijos kariuomenė nužygiavo net 250 mylių į Etiopiją. Laukiama, kad italai bandys ginti geležinkelį, kuris eina nuo pajūrio į Etiopijos sostinę Addis Ababa, kur italai turi savo įgulos 20,000. Italų Somalijoj anglai paėmė į nelaisvę 31,000 Italijos kareivių.

ŠIAULIAI BUS MASKOLINIMO CENTRAS

ŠIAULIAI. — Šiaulių prekybos instituto tarybos pirmininkas Sipavičius (nepriklausomos Lietuvos laikais jis buvo paprastas instituto lektorius) skelbia bolševikiškas reformas šioje mokslo įstaigoje. Naujoji programa būsianti "analoginė" kitoms sovietų panašioms įstaigoms. "Ypatingas dėmėsis bus keripiamas marksizmo-leninizmo katedrai." Taip pat intensingai būsią mokoma rusų kalbos.

Kaip matome, apsišarvavę marksizmo-leninizmo "mokslu" ir maskolių kalba, naujieji "prekybininkai" bus parengti surašinėti mitinguose rezoliucijas "genialiojo" Stalino garbei!

PASIBAIGĖ INDOKINIJOS KARAS

TOKIO, Japonija. — Kovo 11 d. Prancūzijos kolonijos Indokinijos ir Siamo (Thailand) atstovai įteikė Japonijai oficialius pasižadėjimus nedaryti jokių susitarimų, kurie kenktų Japonijos interesams, ir susitaikyti dėl Japonijos nustatytų abiem valstybėm sienų. Karas tarp tų dviejų valstybių formaliai baigtas.

SUBOMBARDUOTI BUCKINGHAMO RŪMAI

LONDON.. — Vokiečių bombonešiai šiomis dienomis numetė keturias bombas į Anglijos karaliaus oficialę rezidenciją Buckingham Rūmus Londono centre. Viena bomba visiškai nugriovė rūmų šiaurinį prieangį, kur žuvo vienas sargas. Kitos bombos nukrito kieme.

ANGLAI BOMBARDAVO KIEL

LONDON. — Žymiąją vokiečių submarinų bazę Kiel uoste, prie pat Kiel kanalo, smarkiai subombardavo anglų lakūnai. Miestas uždegtas ir kanalo tvenkiniai prie Baltijos jūrų apgriauti.

AR NĖRA, AR YRA – VIS NEGERAI

KANAS. — Kaune buvo atidaryta antroji krautuvė, kurioje būsią prekiaujama ištisą parą, dieną ir naktį. Per atidarymą kalbėjo "tovarišč" Gurov, kuris paskirtas "laisvosios" Lietuvos maisto pramonės komisariato patarėju. Jis pareiškė, kad "krautuvėse niekada neturi pristigti reikalingų prekių ir kad pirkėjai privalo būti mandagiai ir greitai aptarnaujami."

O tuo tarpu, kaip skelbiama spaudoje, krautuvės, kuriose randama kiek daugiau prekių, uždaromos ir savininkai sodinami į kalėjimą už atsargų sudarymą. Tai ir įtik, komisarams!

SKIRIAMA SEPTYNI BILIJONAI VALSTYBĖS GYNIMO REIKALAMS

Prezidentas įgaliojamas teikti paramos svetimoms valstybėms iki $1,300,000,000.

WASHINGTON. — Kovo 11 d. Senate priimtas Aktas Jungtinių Valstybių Apsigynimui Plėsti. Valstybės įstaigos sujudo tvarkyti pagalbos teikimą Anglijai ir Graikijai— skubiai siųsti ten atliekamas atsargas iš kariuomenės ir laivyno sandėlių.

Prezidentas Roosevelt pereitą trečiadienį pareikalavo, kad Kongresas paskirtų septynis bilijonus dolerių vyriausybės numatytiems reikalams. Tie reikalai esą "teikti demokratinėms valstybėms tiek ginklų, lėktuvų ir amunicijos, kiek tik mes įstengsime."

Tie septyni bilijonai dolerių skirstomi šiaip: 1,343 milijonai sandėliams, šarvams, amunicijai ir atsargos dalims; 2,054 milijonai lėkutvams, aeronautikos instrumentams ir jų atsargos dalims; 362 milijonai tankams, šarvuotiems automobiliams ir sunkvežimiams; 629 milijonai laivams, jų reikmenims ir taisymui; 260 milijonų kariuomenės reikmenims; 752 milijonai apsigynio įrankių gaminimo patalpoms, dirbtuvėms, žemės plotams ir kt.; 1,350 milijonų žemdirbystės, industrijos ir tolygiems reikalams.

Ši milžiniška pinigų suma skiriama išleisti iki 1943 m. birželio 30 d. Prezidentas turės galę perkelti numatomas saskaitoje sumas į bet kurį departamentą, kuris, prezidento nuomone, bus tinkamiausias vykdyti apsigynimo planą, o taipgi skirti pagelbą toms valstybėms, kurių apgynimą prezidentas matys naudingu Jungtinėms Valstybėms. Tik toji pagelba neturės būti didesnė kaip vienas bilijonas ir trys šimtai milijonų dolerių.

KURSTOMI VAIKAI PRIEŠ TĖVUS

BERLIN. — Tarp Vokietijos pabėgusių lietuvių yra keliolika 15—17 metų gimnazistų, kurie be tėvų atbėgo iš okupuotosios Lietuvos. Jie pasakoja, kad GPU verčia mokinius šnipinėti ir pranešinėti ne tiktai apie svetimus žmonės, bet ir apie tėvus. Negalėdami pakęsti tokio teroro, keliolika gimnazistų verčiau ryžosi bėgti per sieną. Bet šimtai mokinių vis vien yra GPU užverbuoti jos provokaciniam darbui. Galima įsivaizduoti, kaip demoralizuojančiai jaunimą veikia paminėto Al. Kundroto, 12 metų berniuko, išvadinimas herojum ir net apdovanojimas už tai, kad jis išdavė raudonarmiečiams bėgančius per sieną lietuvius šviesuolius.

BOMBOS DIPLOMATŲ BAGAŽE

ISTANBUL, Turkija. — Į atvykusių iš Bulgarijos į Turkiją anglų atstovybės tarnautojų bagažą nesusekti priešai buvo idėję bombas. Kai Anglijos ambasadorius Bulgarijai George W. Rendel su savo štabu atvyko į Pera Palace viešbutį Istanbule, bagaže sprogo trys bombos. Sprogimas užmušė ambasaroriaus sekrtetorę Ellsiutę, du turkų policininkus, du viešbučio porterius ir vieną praeivį. Sužeista per 30 asmenų, daugumoje ambasados tarnautojų.

Ketvirta bomba buvo išgirsta betaksint lagamine, kuris buvo ūmai išmestas į kiemą. Policija bombą išardė.

BRITANIJOS VYRIAUSYBĖ DĖKOJA AMERIKAI UŽ PAŽADĖTĄ PAGALBĄ

Jungtinių Valstybių remiama Anglija tikrai laimėsianti šį karą, sako Churchill.

LONDON. — Ministras pirmininkas Winston Churchill iškilmingai pareiškė Anglijos parlamente dėkojimą Amerikos Jungtinėms Valstybėms už oficialų pasižadėjimą remti demokratiškasias valstybes.

"Aš kalbu karališkosios vyriausybės vardu, pasitikėdamas, kad taip parlamentas, taip visa mūsų šalis — tikrenybėje, visa laisvę mylinčioji žmonija — pareikš nuoširdžią padėką Jungtinėms Valstybėms už pažadėtą gausią paramą mūsų kovoje už demokratijos palaikymą."

Numatoma siųsti į Ameriką dvi speciales misijas tartis dėl skubiai reikalingų laivų ir maisto Anglijai.

Valstybiniuose sluoksniuose, net ir visuomenėje Amerikos priimtasis Pagelbos Teikimo Aktas sukėlė pasitikėjimo nuotaiką laimėti karą.

Vokietijos spauda stengiasi mažinti šio Amerikos žygio reikšmę. Prezidento Roosevelto politika vadinama tik žydų propaganda ir neturinčia didelės įtakos į karo eigą. Vokietijos santykiai su Jungtinėmis Valstybėmis dėl to nepasikeisią.

KOKIAS DOVANAS GAUNA LIETUVOJE SKEBAI

KAUNAS. — Neseniai buvo sušaukti statybos tresto stachanoviečiai, t. y. daugiau padirbę katorgines vad. socialistinėse rungtynėse. Pav., mūrininkas M. Sagaitis per 9 val. ir 55 min. įmūrijęs 19,372 plytas. Per iškilmes kalbėjo "draugė" Kaganaitė, "draugas" Chaimovičius, inž. Brunas ir kiti naujosios aristokratijos atstovai. Stachanoviečiams buvusios įteiktos dovanos: Stalino paveikslas, rankiniai laikrodžiai, drabužiai ir Stalino bei Lenino parašytos brošiuros.

PRAMONĖ IŠSIPLĖTĖ, BET GAMINIŲ NĖRA

KAUNAS. — Sovietų Lietuvos laikraščiai praneša, kad smarkiai išsiplėtusi degtukų pramonė. Čia pat sakoma, kad degtukų Lietuvoje vis dar stokoją. Reikia pastebėti, kad nepriklausomos Lietuvos laikais degtukų pramonė gal ir nebuvo tiek išsiplėtusi, bet užtat degtukų būdavo. O dabar, matomai, degtukai, kaip ir visa Lietuvos gamyba, eina į galingąją sovietų Rusiją.

NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVIŲ VIENINGAS DARBAS LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS REIKALU

S. BOSTON, MASS.—Spaudoje buvo rašyta apie įvykusią š. m. sausio 26 d. Naujosios Anglijos lietuvių dešimties kolonijų organizacijų įgaliotinių ir pavienių veikėjų konferenciją Worcestery, Mass. Šioj konferencijoj buvo išrinkta iš minėtų kolonijų 21 atstovas, kurie sudaro N. A. lietuvių centrinį komitetą arba Lietuvai Remti Draugiją.

Kovo 2 d. įvyko L. R. D. valdybos posėdis Sandaros buveinėj, 124 F st., So. Boston, Mass. Posėdį atidarė buvęs konferencijos pirm. K. Mereškevičius, tarpininkaujant antrajam pirm. Ant. Janušoniui, sekr. J. P. Kiškiui ir J. Arlauskui.

Perskaičius J. P. Kiškiui protokolą, buvo apsistota prie svarbaus posėdžio punkto, t. y. pasiskirstymas Valdybos pareigomis. Šiuo reikalu išsitarius keletai minčių buvo nutarta kad renkami į valdybą asmenys būtų viešai nominuojami ir slaptai balsuojami. Sulig daugumos balsų valdyba ir komisijos sudarytos sekančiai:

A. Kriaučialis pirm., A. Janušonis ir J. P. Tūinila vicepirmininkai, J. Arlauskas prot. sekr., J. Samsonas fin. sekr., J. Dvareckas iždin., J. Pečiulis ir W. V. Anesta iždo globėjai, ir A. Matjoška kores.

Spaudos Komisija:

Iždin. Br. F. Simokaitis, red. G. A. Kyba, stud. J. P. Kiškis, J. Gegužis, ir A. Matjoška.

Parengimų Komisija:

Br. Kontrimas, pirm., Ira Vasiliauskienė, L. Stasiulis, Vyt. Ramanauskas, J. Ruskey, K. Mereškevičius, K. Marcinkevičius ir A. Jazukevičius, nariai. Pasiskirsčius pareigomis, Centrinė Valdyba užėmė vietas ir pirm. A. Kriaučialis tarė įžangos žodį.

Iš svarbesniųjų yra šie nutarimai:

Spaudos komisijai pavesta paruošti įstatus del L.R.D.

Nutarta kad iždininkas būtų užbonsuotas po vieno tuk., o jei pinigų susirinks daugiau, tai ir su fin. sekr. taip padaryti.

Nutarta kreiptis į visas lietuvių organizacijas (išskyrius bolševikų) Naujojoj Anglijoj, kurios dar nėra prisidėjusios prie L. R. Dr-jos, kad jos prisidėtų.

Spaudos kom. įpareigota pagaminti atsišaukimus į lietuvių visuomenę, raginant ją glaudžiau dirbti ir kovoti prieš klastingą bolševikų propogandą.

Nutarta artimiausioj ateity suruošti prakalbų maršrutą po Naujają Angliją.

Parengimų komisijai pavesta ateinančią vasarą suruošti didelę gegužinę—pikniką.

Taipgi būtina pabriežti, kad visi viršminėti nutarimai turi būti kiek galima greičiau įgyvendinti. Neturi būti abejonės kad kiekvienas narys, kuris trokšta ir dirba del Lietuvos laisvės, atliks savo pareigas sąžiningai ir tinkamai. Konferencijai pasibaigus, Bostono Komitetas Kovai už Nepriklausomą Lietuvą buvo suruošęs ir pakvietė atstovus prie skanios vakarienės. Vakarienei baigiantis buvo pasakyta eilė kalbų Lietuvos laisvės reikalu. Kalbėjo šie asmenys: L.R.D. pirm. A. Kriaučialis, A. Ivas, M. Venys, K. Jurgeliūnas, St. Michelsonas, I. Vasiliauskienė, J. Arlauskas, Vyt. Ramanauskas ir A. J. Namaksy. Programą vedė šių eilučių autorius. Visi išsiskyrstė į namus su gailesčiu ir pasiryžimu tęsti kovą už tėvynės laisvę.

Spec. Kores. A. Matjoška

NEPAMIRŠTINAS KONCERTAS

WORCESTER, Mass. — Nors jau kelios savaitės praėjo, o mūsų kolonijoje vis dar kalbama apie buvusį vasario 2 d. Aušrelės choro koncertą, kuris bus ilgai-ilgai nepamirštamas.

Nors koncertas prasidėjo visu pusvalandžiu vėliau, negu buvo skelbta, bet čia klausytojų kaltė, kad laiku nesusirenka. Kuomet laikas pradėti programą, salėje būna didžiausias trijukšmas, nes žmonių bangos nesiliauja plaukusios į ąslą ir renkasi sėdynes.

Užtai koncertas prasidėjo labai įspūdingai. Uždangai pasikėlus, jau visas choras scenoje. Dirigentas Jonas Dirvelis duoda ženklą, ir čia pasipila galinga sklandi daina Šilų Putinėlis (M. Petrausko komp.) Visus klausytojus pagauna žavėjanti lietuviškoos dainos jėga ir laiko lyg užburtus per ištisas dvi valandas.

Buvo padainuota 28 dainos —įvairių kompozitorių kūriniai, įimant kelis vertimus iš svetimų kompozitorių. Be choro dainų, dainuota duetų ir solo: B. ir A. Valatkiutės, O. Dirvelienė, N. Emkienė, L. Jančienė , J. Valulas su J. Kieruliu, J. Emkus, B. Bočkauskienė, G. Rutkauskaitė ir kt.

Labai sujaudino klausytojus paties J. Dirvelio kompozicija chorui Laisvės Varpas. Klausytojų akyse blizgėjo ašaros žinant, kad tas amerikiečių paaukotas Nepriklausomai Lietuvai laisvės varpas, taip išdidžiai skambėjęs Karo Muzėjuje, dabar jau nutilo... Bet ateis laikas, kad jis vėl suskambės, — ryškiau už žodžius kalbėjo žiurovų veido išraiška.

Dirvelio vedamas choras Aušrelė yra tikra mūsų kolonijoje pažiba.

A. J.

NEIŠVENGTINI TRŪKUMAI PRAMOGOJE

HARTFORD, CONN.—Vienybėje buvo suminėti kai kurie trūkumai, įvykę Vasario šešioliktosios minėjimo pramogoje. Arčiau pažiūrėjus į reikalą rodosi, kad tie trūkumai ne tokie jau baisūs, kaip buvo minėta. Kad pramogos programa pradėta pusvalandžiu vėliau, tai jau tas blogas paprotys įsigyvenęs visose lietuvių pramogose. Dažnai būna dar didesnių pavėlavimų.

Kiek blogiau buvo su muzikantais. Buvo pasižadėjęs dalyvauti programoje lietuvių mokyklos mokinių dūdų orkestras, ko ir buvo laukta, bet kad orkestro vedėjas buvo pašauktas į kariuomenę, tai orkestras negalėjo dalyvauti. Apsiėmė tik keturi mokiniai. Tik tie jaunuoliai, matyt neturėjo klasinės muzikos, tai grojo tą, ką mokėjo. Koks ten buvo maršas — pramogos komisija nežinojo. Na, o polkos — tai visos polkiškos, ar paliokiškos, ką jau ir pats jų pavadinimas rodo.

Tie trūkumai susirinkusiems visiškai buvo nematomi. Visi buvo pilnai patenkinti. Komitetas džiaugiasi taip gausiu publikos atsilankymu, sudariusiu šį minėjimą vienu pasekmingiausių visais atžvilgiais.

A. Sabeika

Skaityk ir Garsinkis
LIETUVIŲ NAUJIENOSE
MĖNESINIS ŽURNALAS
Kaina $1.00 už du metus
"Lietuvių Naujienos"
(J. Gustis, leidėjas)
332 NO. 6-TH STREET
PHILADELPHIA, PA.

WATERBURY, Conn.
Vienybės atstovas
J. ŽEMANTAUSKAS
130 Congress Ave.

RUOŠIAMA PRAMOGA LIETUVIŠKOS MOKYKLOS NAUDAI

J. LUKAS, lietuviškų dramos ratelių vadas, jau daug metų veikiąs scenoje ir New Britaino lietuvių veikloje.

NEW BRITAIN, CONN.—Kovo 30 d. ruošiamas labai gražus koncertas ir mūsų garsios Vaičiūno komedijos Tuščios Pastangos vaidinimas. Vietos lietuviai nekantriai laukia šios meniškos pramogos, nes tai bus didelė naujenybė vietos lietuviams. Vaičiūno garsioji komedija Tuščios Pastangos pirmu kartu bus vaidinama mūsų mieste. Greta vaidinimo bus gražus koncertas, kurį išpildys žymūs solistai Sintautai ir Isabelė Jenkeliunaitė Taipgi dalyvaus lietuviškos mokyklos mokinių mergaičių choras ir Hartfordo Liet. Vyrų Choras — mūsų jaunieji talentai.

Šio koncerto ruošimu rūpinasi mūsų menininkai ir visuomenininkai veikėjai: SLA. Liet. Kalbos Kursų K-to pirm. W. M. Chase, mokytojas Jonas Poškus, Jr., meno mokytoja, žymi muzikė ir dainininkė Isabelė Jenkeliunaitė ir mūsų žymus scenos menininkas J. Lukas, kuris režisuoja ir lavina vaidintojus.

Aplankęs New Britaino lietuviškos mokyklos mergaičių choro repeticijas, taipgi, Hartfordo Liet. Vyrų Choro repeticijas ir komedijos bandymus, aš įsitikinau, kad ši meniška pramoga bus labai graži ir paliks nemirštamų įspūdžių vietos lietuviams, nes programoj dalyvaus rinktiniausi mūsų meniški talentai, kuriems vadovauja talentingieji vadai mokytojai.

Mūsų lietuviškos mokyklos mergaičių (high school studenčių) choras gražiai pasirodė vasario 16-tos dienos programoj savo debiute, o dabar kaip choristės ir jųjų mokytoja man pareiškė: "Mes pasirodysime 100 nuošimčių geriau!" Gražios, entuziastiškos jaunos dainininkės žada žavėti spektatorius. Tiek pat galima pasakyti ir apie Hartfordo Liet. Vyrų Chorą, kuris turėjo savo debiutą Hartforde ir Waterbury. Dabar jie pasisakė man,kad nesigirdami gali užtikrinti, kad publika neatsigerės jųjų dainavimu ir gražiomis dainomis, kurias jie pasirinko šiam nepaprastam koncertui.

Programa susidarys iš dainų solistų, bus gražūs duetai, kvartetai. Teko patirti, kad abejų chorų nariai ketina konkuruoti vieni su kitais. Žodžiu, mūsų miesto lietuviai labai daug kalba ir visi ruošiasi nepraleisti progos pamatyti šią gražią menišką pramogą. Programa bus 2-rą valandą po pietų kovo 30 d., lietuvių svetainėje 253 Park Street. Esu girdėjęs, kad bus daug svečių iš New Haveno, Waterburio, Bristolio, Meridено ir Hartfordo, nes visi domisi matyti gražų veikalė — komediją Tuščios Pastangos, kuri bus pirmu kartu ne tiktai New Britaine, bet Conn. valstijoje statoma žymaus mūsų scenos artisto - režisieriaus J. Luko vadovybėje.

Spec. Kor.

GRAŽI MENO PRAMOGA

GRAND RAPIDS, MICH. — Kovo 2 d. SLA. 42 kuopa suruošė filmų rodymą ir koncertą. Filmas rodė broliai Motuzai, koncertą išpildė dainininkas J. Ubonas, akordionistas A. Labanauskas ir Miss A. Janek. Motuzų filmos labai gražios, naturalėse spalvose, aiškios. Labanauskas palinksmino publiką gražia armonikos muzika. Urbonas sužavėjo publiką gražiu dainavimu: jo nenorėta net nuleist nuo scenos. Urbono balsas švelnus, malonus. Miss A. Janek gražiai grojo fleitą, jos brolis A. Janek akomponavo jai pianu. Nepaprastas dalykas — tai A. Vanagaičio įkalbėtas rekordas, pagamintas specialiai Grand Rapids lietuviams.

Ši pramoga gerai pavyko. Publikos nemažai atsilankė, buvo ir iš apylinkių, iš Muskegon, Mich., taipgi apylinkės ukininkų. Tokios gražios pramogos labai naudingos. Gražios filmos, muzika ir dainos pakelia žmogaus dvasią, duoda įkvėpimo siekti ko nors aukštesnio. Patartina kitų kolonijų lietuviams šiuos artistus pasikviesti.

P. Greičaitis.

ALEXANDER'S
SHAMPOO IR HAIR TONIC CO.
414 WEST BROADWAY, S. BOSTON, MASS.

Už 50 centų jūs galit įsigyti buteli Alexander's Castile-Olive Oil Shampoo, kuriuo ne tik švariai išplaunama galva, panaikinamos pleiskanos, bet ir plaukų spalva padaroma blizganti.

Už kitus 50 centų Jūs, įsigiję Alexander's Hair Refreshing Tonic buteli, dar labiau džiaugsites, nes tuo būdu sustiprinsite savo galvos plaukų šaknis ir galutinai išnaikinsite pleiskanas.

Kaip Shampoo, taip ir Tonic, — abu butelius —mes Jums galime atsiųsti per paštą.

Kreipkitės:

ALEXANDER'S
414 West Broadway, S. Boston, Mass.

See WOODSTOCK TYPEWRITER

T. MATAS
Real Estate
43 Fox Street
Waterbury, Conn.
Tel.: 4-6036

Hartford Ave. Lunch
A. ŠVIRINAS, sav.
Geriausios rūšies likeris, vynas ir alus
Mūsų restaurane patiekiamas puikiausias maistas
Visados draugiška nuotaika, skubus ir geras patarnavimas.
36 Hartford Avenue,
New Britain, Conn.
Tel.: 6639

Universal Package Store
M. S. DAUNIS, sav.
Įvairiausių rūšių degtinė, vynas ir alus
Kreipkitės į mus — geriausias patarnavimas.
235 Elm Street,
New Britain, Conn.
Tel.: 2036

Viktoras Abėciūnas
Lietuviški skilandžiai, dešros, bekonai ir kitokie geriausios rūšies produktai išvažiojami po visas Connecticut lietuvių kolonijas.
Reikalaukite šių tikrai gardžių ir gerų produktų pas savo vietinį bučerį.
385 Park Street,
New Britain, Conn.
Tel.: 1481

Flower GREENHOUSE
1163 Stanley St. New Britain Ct.
C. GEDRAITIS, sav.
Įvairiausios rūšies gėlių įvairiausioms progoms galite gauti šiame didžiausiame gėlyne
Tel.: 3826-W

STANLEY GRILL
PAUL USONIS, sav.
RESTAURANAS IR BARAS
Geriausi gėrimai ir alus
Pirmos rūšies maistas.
KVIEČIAME
642 Stanley Street,
New Britain, Conn.
Tel.: 6872

APDRAUDOS IR TURIZMO BIURAS
- Greitas ir saugus pinigų siuntimas į visas šalis
- Laivakortės greičiausiais laivais į visas šalis
- Generalinė apdrauda—namai, automobiliai ir t.t.
- Nuosavybių pardavinėjimas ir administravimas
- Pilietybės popierų reikalai
- Atliekami visi reikalai, kokiais tik kas kreipiasi
- Notaras—tvirtina visokius dokumentus

A. S. TREČIOKAS
314 WALNUT STREET, NEWARK, N. J.
Kampas Adams St.
TELEFONAS: MARKET 2-4867

Phone Market 3-5795 State Lic. W 65
FULL VALUE PRODUCTS DISTRIBUTORS CO.
39-43 KOMORN ST., NEWARK, N. J.
STASYS BUTKUS, Savininkas

GEO. EHRET'S EXTRA — IŠ KRANO ALUS
Daromas vien tik Ehret šeimos nuo 1866 m.
Alus, — Vynas, — Degtinė
Nespręskite Alų iš Vardo — Tiktai iš Skonio
Bandykite EHRET'S EXTRA Alų
ST. BUTKUS, vienintelis New Jersey valstybėje lietuvis, turintis valdišką leidimą urmu (Wholesale) pardavinėti alų, degtinę ir vyną. Todėl visi užsisakykite sau reikalingų gėrimų per S. A. BUTKAUS kompaniją.

TARZANAS IR TARZELĖ

Edgar Rice Burroughs

64. — Netrukus valtis buvo vandenyje. "Irkluokite tolyn!" — paliepė Skuperis jūreiviams, atsisėdęs prie vairo. Keturi jūreiviai tuoj pradėjo sutartinai irkluoti. Valtis atsitolino nuo laivo.

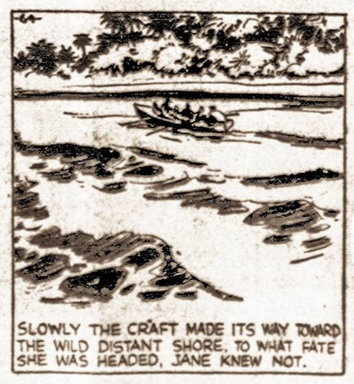

Valtis su Skuperiu, Jane ir keturiais jūreiviais išlėto artinosi prie tuščio kranto tolumoje. Janė nežinojo kur ją dabar gabena ir dėl ko. Ji dabar ne sipriešino ir nieko nesiteiravo. Tegu veža.

Janė sėdėjo valtyje nuliūdusi. Ji dabar manė, kad Tarzanas dėl jos žuvęs amžinai, dėl to ji ir nepaisė, kur tie piktadariai ją veža ir su kokiu tikslu. Ji dabar norėjo, labai norėjo mirti...

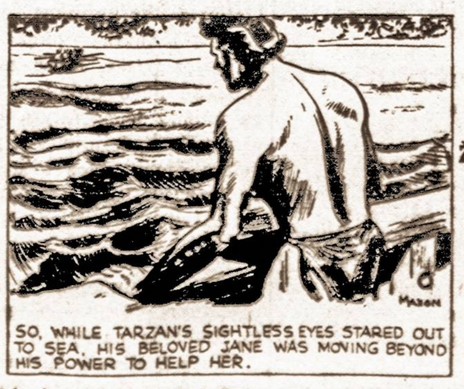

Ir taip, kai Tarzano nieko nematančios akys buvo nukreiptos į jūrą, valtis su jo mylimąja Jane kas kart vis daugiau tolinosi nuo jo. Apjakęs, Tarzanas negalėjo ne tik jos gelbėti, net ir matyti.

Žiūrėkite — Tarzano apysakos tęsinys trečiame puslapyje

RUOŠIAMAS DIDELIS KONCERTAS

MONTREAL, CANADA.— Šių metų kovo 30 dieną, Vytauto klubo salėje 4 val. p. p., bus grandioziškas koncertas, į kurį, kaip girdėti, suplauks minios.

Šis koncertas nebus eilinis, bet retenybė! Programoje dalyvaus žymiausioji pažiba, — dainos žvaigždė Jonė Žukauskaitė iš New Yorko. Ji studijavo dainos mokslus Italijoj, koncertavo įvairiose šalyse, taipgi skambėjo jos malonus lyrinis soprano balsas Romos operoje. Tą tvirtina pasaulinės spaudos puslapiai, kuriuose iškeltas ir apvainikuotas lietuvaitės, Jonės Žukauskaitės, vardas, kaip žymios artistės dainininkės, meno ir dainos pasauly, aukštai iškilusios žvaigždės.

Kartu su dainininke atvyksta Eleonora Bartkevičiūtė, Amerikos moterų puslapio redaktorė, kuri taipgi pasirodys Montrealo scenoje su savo meno dalimi.

Prie šių įžymiųjų viešnių prisidės ir vietinės geriausios meno jėgos: mišrūs du chorai —klubo "Aido" choras, ir vietinės parapijos. Taipgi dalyvaus kanklininkas Pocius su savo kanklininkų grupe. Jaunutė Naruševičiutė su savo draugėmis — virpins balalaikomis. Pašoks mažutė, bet jau pasižymėjusi šokėja — Rūtelė Kilimonytė, sudainuos solo dvi sesutės Irena ir Ramutė Ivaškevičiutės. Taipgi dainuos vyrų kvartetas, vedamas Kajacko.

Kadangi šis koncertas susidės iš dainų ir muzikos, tad kiekvienas Montrealo lietuvis ruošiasi dalyvauti, nes daina ir muzika teikia poilsį, kurio žmonija šiais laikais labai ir labai reikalinga.

Šį koncertą rengia Kanados lietuvių Taryba, į kurią jeina 5 vietinės draugijos: Vytauto klubas, Šv. Kazimiero draugija, Kanados Liet. Sąjunga ir Tautinė Vienybė; tad apie jo pasisekimą nėra abejonės.

Pelnas bus skiriamas Lietuvos Nepriklausomybės reikalams.

Po koncerto Vytauto užkandinėj salėj ruošiama mūsų dainos žvaigždei Jonei Žukauskaitei ir Eleonorai Bartkevičiūtei garbės vakarienė, į kurią kviečiama plačioji Montrealo lietuvių visuomenė, kad arčiau susipažinus su viešniomis ir pasidalinus įspūdžiais.

Tikietus į vakarienę galima gauti iš anksto pas Tarybos sekretorių P. Tautkų, pas Vaišnorą, p: Vilimienę, Sakalą ir Navicką.

Į koncertą nelaukite raginimų! Eikime visi! Čia šaukia tauta! Šaukia pavergta Tėvynė!

Pavergtųjų Aidas.

HARTFORDIEČIAI PAGERBĖ SAVO VEIKĖJĄ

HARTFORD, Conn. —Kovo 2 d. Lietuvių Amerikos Piliečių klube Baltulioniai, Stankevičiai ir Labanauskas suruošė 15 metų vedybinio gyvenimo sukakties bankietą dideliam veikėjui ir geram lietuviui patriotui B. Vedeikiui su žmona. Į bankietą atsilankė daug draugų, kaip vietinių, taip ir iš New Britain, Manchester, Bristol, New Haven, Bridgeport ir kitur. Jubiliatai tikrai buvo nustebinti tokia gražia publika.

Vedeikiai ir yra to užsitarnavę, nes veiklūs visokiose organizacijose ir geri remėjai gražių lietuviškų darbų. Kada tik buvo prašoma kokių aukų — B. Vedeikis niekada neatsisakė pinigiškai arba vieną kitą bačką alaus paaukojo iš savo Taverno, nors dauguma to ir nežino, nes jis pats prašydavo rengėjų, kad jo vardo neskelbtų. B. Vedeikiai seniau gyveno Bridgeport, Conn. tik koki 2 metai atvyko į Hartford, kur nusipirko aludę (Tavern), kuri vadinasi Stanley's Tavern, 203 Affeck St. **A. Sabeika.**

NORWOODO LIETUVIŲ REZOLIUCIJA

Iškilmingai minėdami 23-čias metines Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukaktuves, Norwoodo lietuviai, susirinkę Lietuvių Svetainėje, 13 St. George Ave., Norwood, Mass., su didžiausiu liūdesiu pažymi:

Kad Sovietų Rusija sutrempė visus savo pažadus ir pavergė Lietuvą apgaulingu būdu, smurto keliu; kad tas buvo padaryta be jokios provokacijos iš Lietuvos pusės, kad Rusijos valdžia prijungė Lietuvą prie savo imperialistinio pasimojimo, atimdami Lietuvos gyventojų pilietines teises, jų turtą, sunaikydama Lietuvos kulturą.

Šis masmitingas vieningai protestuoja prieš Sovietų Rusijos tokį žygį ir reikalauja, kad Lietuva ir viso pasaulio lietuviai kovotų prieš Maskvos agresorius. Ypatingai mes kviečiame Ameikos lietuvius veikti vieningai už Lietuvos laisvę.

Pres. Peter Blazis,
Sek. J. M. Pečiulis.

JADVYGOS TUBELIENĖS MARŠRUTAS

Lietuvių kolonijos vakaruose pasiruošusios priimti ir išgirsti kalbant neseniai iš Lietuvos atvykusią viešnią Jadvygą Tubelienę.

Pittsburgho veikėjai atsiliepė pirmiausia. Tuomi buvo galima suderinti maršrutą Pittsburgho ir apylinkių su Clevelando ir apylinkių maršrutu.

Viešnia kalbėtoja nuo Clevelando vyks į Detroitą, Grand Rapids ir Chicagą.

Jau dabar, maršrutui tvarkiai einant, Detroitui, Chicagai ir jų apielinkėms bus gana laiko pasiruošti.

Prakalbos bus bandoma surengti ir mažesnėse kolonijose — Youngstowne, Akrone, Daytone, tomis dienomis kai p. Tubelienė atvyks į Clevelandą. Todėl šių kolonijų tautiniai veikėjai taip pat prašomi pranešti kada gali prakalbas rengti.

Iš Pittsburgho pirmiausia tiktų sustoti Youngstowne.

Iš Clevelando bus aprupintas Akronas ir Daytonas.

Didesnėms kolonijoms viešnios kalboms duodama laiko apie savaitę, taip kad dienas galima puikiausia pasirinkti.

MARŠRUTO TVARKA

PITTSBURGH, Pa., su apielinkėmis — kovo 25 iki balandžio 2.

CLEVELANDUI su apielinkėmis — balandžio 3 iki 9.

DETROITUI — balandžio 9 iki 16 d. (Velykų laikotarpis).

GRAND RAPIDS — bal. 18, 18, 20 dd.

CHICAGO — balandžio 20 ir toliau.

Dienos dar nėra galutinos, bet tai maždaug numatytas laikas, kad kolonijos galėtų pasiruošti ir komitetai žinotų ko imtis.

Kolonijų komitetai prašomi kreiptis p. Tubelienės kalbų reikalu į Tautinės Tarybos sekretorių.

K. S. KARPIUS,
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio.

SO. BOSTON, MASS.
Vienybės atstovas
A. MATJOŠKA
261 Athens Street.

AMSONIEČIŲ AUKA LIETUVOS TREMTINIAMS

AMSONIA, Conn. — Vienybėje jau buvo rašyta apie gražią pramogą Vasario Šešioliktosios šventės proga, nors nebuvo ten paminėta pramogos koncertinė dalis, kurioje labai gražiai padainavo Nellė Nartle-Mikienaitė ir P. Vailionaitė, o ypač sujaudino klausytojus savo dainavimu Veronika Barštienė, kuri dainavo vėliausias dainų parafrazes iš Margučio apie dabartinę Lietuvą. Klausytojams net ašaros riedėjo, girdint, dainoje apie dabartinę Lietuvos nelaimę. Dainininkei akompanavo pianu jos dukrelė Lydia.

Per pertrauką buvo renkamos aukos Lietuvos tremtinius šelpti. Čia skelbiam aukuotojų vardus ir visas įeigas.

Kun. V. P. Karkauskas aukojo $2.00, J. Jonila $2.00. Sekanti aukojo po $1.00: J. Ulevičia, M. Radzevičienė, B. Aruškevičius, O. Ceplinskienė, M. Cimbalienė, J. Stepanavičius, J. Masaliunas, A. Valantinas, J. Barstis, V. Barstienė, Vyšniauskas, J. Radzevičius, J. Kasinskas, J. Marčiulionis, J. Kantautas, O. Raugelienė, S. Aruskevičius, A. Slaviskas, T. Savickas, S. Bujanauskas, A. Dubinskas, J. Vailonis, A. Rakauskas, J. Dičkienė (pastari iš New Haven), O. Skirpstunienė, M. Jankauskienė, A. Bartulis, A. Jankauskas, T. Jauga, J. Sakalas.

Minėti suaukojo	$34.00
SLA. 66 kp. pridavė	5.00
Smulkių surinkta	9.20
Pelnas nuo parengimo	29.02
Viso	$77.22

Šie pinigai pasiųsti Lietuvos Atstovybei, kad įteiktų tremtinių šelpimui. Už aukas ir pramogoje dalyvavimą visiems kalbėtojams, dainininkams ir muzikams pramogos komitetas taria nuoširdų ačių. **J. Marčiulionis.**

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ LAWRENCE

LAWRENCE, MASS. —Šioje senoje lietuvių kolonijoje Nepriklausomybės šventė buvo minėta vasario 24 d. L. U. klube. Tautiškos parapijos choras pradėjo iškilmes, pagiedodamas Lietuvos himną. Paskui buvo gražus koncertėlis, o jau vėliau pasakė patriotines kalbas šie kalbėtojai: Žilonis - Jankauskas, tautinės parapijos kunigas Bakūnas, advokatas Baublis ir Dr. Maginis. Griežčiausią kalbą pasakė pirmasis kalbėtojas, smarkiai nupeikdamas Stalino čebatlaižius ir tautos išdavikus. Įdomu, kad šis kalbėtojas prieš tris metus toje pat vietoje kalbėdamas labai peikė Lietuvą ir jos valdžią, o dabar jau griežtai pakeitė savo pažiūras. Tai labai girtinas dalykas.

Aukų šioje pramogoje surinkta $17.22, kurie atiduoti šelpimo Fondui. **Spec. Kor.**

LIETUVIŲ SĄRYŠIO METINIS SUSIRINKIMAS

PHILADELPHIA, PA. — Sekmad., kovo 2 d., Lietuvių Muzikalėje Svetainėje, įvyko gausus Verslininkų, Amatninkų ir Profesionalų Sąryšio metinis susirinkimas. Į susirinkimą atsilankė garbingų svečių, kurie ir kurios neseniai atvyko vieni iš Lietuvos, kiti iš Vokietijos, iš Rusijos ir kitų kariaujančių šalių.

Iš organizacijos veikimo daugiausia kalbėta apie rengiamąjį Sąryšio pikniką, kurs įvyks gegužės 25 d., Mikelaičio sodne. Buvo pranešta, kad toje pat dienoje ir toje pat apielinkėje yra ruošiamas kun. I. Zimblio parapijos piknikas. Apsvarsčius numatyta, jog iš parapijiečių pusės nebus jokių kerštingų užsivarinėjimų (kaip seniau kartais kitur atsitikdavo), tuo labiau, kad biznieriai ir proesionalai pasižadėjo toje dienoje atsilankyti į abu piknikus. Visuomenės žiniai Sąryšis pikniko vietą ir dieną paskelbė per radiją pirmiau. Vėliau paaiškėjo, kad kun. Zimblio parapija šią vasarą turės net penkis piknikus. Geriausių pasekmių ir prie progos atsilankysime!

Buvo rinkta Sąryšio 1941 valdyba. Išrinkta ta pati su p. A. Kaniušiu priešaky.

Po to kai kurie svečiai (vardų neminėsim), prašomi, malonėjo papasakoti apie dabartinę pavergtą Lietuvą ir kaimyniškus kraštus. Kiti svečiai žadėjo vėliau prie progos papasakoti savo įspūdžius. Iš paaiškinimų suprasta, jog kai kurie lietuviai Lietuvoje ištikrųjų buvo linkę prie labai išgarsintos, išpūstos rojiškos Rusijos tvarkos (kur bėga pieno upeliai ir pakraščiais daug medaus). Šiuo atvėju ne lietuvių, latvių ar estų svajonės apie gardumynus, bet Stalino militarizmas pavergė tuos kraštus. Reiškia, rojiška tvarka įvyko anksčiau, negu tikėtasi. Kai kuriems buvo daug džiaugsmo, bet vėliau dar daugiau visiems apsivylimo. Rusai, užėmę Lietuvę pradėjo žiauriau elgties, negu carų laikais. Gabesniuosius lietuvius naktimis suimdinėja ir išveža nežinia kur, palikdami visą šeimą ašarose. Lietuvos turtą ir sunkiai įsigytus pramonės įrankius gabena į Rusiją. Lietuviai pavaromi iš geresniųjų darbų. Organizacijos, kalba, daina, tikyba ir kas brangiausia lietuvio sielai yra išniekinama. Tūkstančiai rusų atvyksta valdyt Lietuvą. Ir vėl grįžo lietuviams rusų dabar moderniškesnė vergija. Tai tokios mums apverktinos naujienos parvežamos iš brangios tėvynės Lietuvos.

Išklausius skaudžius paaiškinimus, visi susirinkusieji buvo pakviesti prie ilgo parengto valgiais stalo. Troškulys patenkintas alučiu. Dar pasišnekėta grynai lietuviškoje nuotaikoje, ir po to išsiskirstyta. **K.**

SUKILĖLIS MONTĖ

BOTHO GRAF V. KEYSERLINGK — VERTĖ L. DAUKŠA

(Tęsinys)

Atsipalaidavus iš draugo glėbio, Montės veide reiškėsi nenatūrali ramybė.

— Kalbėk, Ragūne, nieko nuo manęs neslėpk. Papasakok man visą tiesą. Kaip jis mirė.

Sujaudintu balsu papasakojo senis apie skerdynių naktį Lencų pilyje. Jis nieko nenuslėpe, ir Montė nė vieną kartą jo nenutraukė.

Ragūnui pabaigus kalbėti, Montė pakėlė galvą.

—Tu nekaltas, Ragūne. Kalti yra tik tie, kurie save krikščionimis vadina. Sudegintas sakei tu? Taip, bet tik ne gyvas. Aišku, kad tėvas pats surado sau mirtį. Jis mirė didvyriškai, tai aš žinau. Tai man baisus smūgis Mano skausmas yra toks didelis, jog likima ilgą laiką turi mane globoti, priešingu atveju pasaulis būtų neapsakomai žiaurus.

Ar Montė nujautė, kad jo laukia antra nelaimė? Taip atrodė, nes jis staiga šiurpulingai krūptelėjo.

— Vėžės! — šūktelėjo jis. — O jei Valevonoj kas atsitiko? Į balnus, pirmyn, kiek tik žirgai įkerta! — Jis užšoko ant žirgo. Auktuma ir tarnai pasekė jo pavyzdžiu.

Laukine žovada, panašia į paniką, nulėkė raitelių būrys tolyn. Jojo, nepaisydami ne arklių nuovargio, nei kelio. Priešakyje lėkė Montė, sukandęs dantis. Jie prajojo paskutinį kelio tarpą negirdėtai trumpu laiku, perkirto paskutinį miško gabalą ir išvydo vietoj Valevonos nykią griuvėsių krūvą. Iš žmonių gerklių išsiveržė sutartinis šauksmas. Minties greitumu pasiekė vyrai griuvėsius, nušokinėjo nuo žirgų ir pasibaisėję sustojo prie suanglėjusių lavonų, gulinčių po griuvėsiais.

Vienu žvilgsniu Montė apžvelgė mirties lauką. Duslus, skausmingas riksmas ištrūko iš jo krūtinės, jis krito ant žemės ir paslėpė veidą rankose.

Auktuma taip pat nebesusivaldė. Jis šūkavo lyg pašėlęs iš skausmo, šoko į griuvėsius, ėmė vartyti sijas, šokinėjo per kritusiuosius, šaukdamas mylimąją vardu, kol, pagaliau nusivylęs, ir jis atsidavė savo skausmui.

Valandų valandas išsėdėjo draugai, žodžio netardami ir nejudėdami, skausmo ir liūdesio parblokšti, o jų palydovai tuo laiku laidojo mirusiuosius ir tyrinėjo apylinkę, ieškodami pėdsakų. Tik kai keli tarnai, labai susijaudinę, prie jų prisiartino, draugai nubudo iš savo sunkaus sielvarto. Juodu pastebėjo, kad tarnai vedėsi vyrą, kuris sverdėjo iš nuovargio ir sunkiai tepastovėjo ant kojų. Nustebę jie pažino Getką. Jaunąjį raitelį vos galima buvo pažinti. Jo veidas buvo sutinęs ir apskretęs krauju. Žaizda petyje, matyt, teikė jam didelį skausmą. Jaunasis tarnas, pavalgydintas ir pagirdytas, beregint, atsikvošėjo. Nors jis kalbėjo labai sunkiai, atskirais žodžiais, tačiau draugai vis dėto gavo tikslų klastingo užpuolimo ir pagrobimo vaizdą. Savo dideliam džiaugsmui draugai patyrė, kad Nomėda ir Ualga likusios sveikos.

— Mes turime jas surasti, — tarė Montė ryžtingai. — Tu narsiai kovojai, Getka, ir turi gauti tinkamą atylginimą. Žamilis ir fogtas veikė išvien. Koks teisus tu buvai, Auktuma! Jei mes būtume likę namie, Nomėda nebūtų pagrobta.

— Arba mes gulėtume po griuvėsiais. Tačiau prisiekiu visais dievais, kad aš ją tau grąžinsiu ir parsinešiu prie balno jos pagrobikų galvas. Dabar reikia keršyti.

— Taip, drauge. Tos piktadarybės sukels gaisrą, kuriame žus ordinas. Praleiskim naktį čia pat. Tamsoje mes galime pamesti pėdsakus, o be to, žirgai turi pailsėti. Aušant išvyksim. Kiekvienas vyras pasilims po du žirgus atsargai.

— Ne, Herkau, — pasipriešino Auktuma, — palik man pagrobtųjų išvadavimą ir gelbėjimą. Arba aš tau grąžinsiu seserį, arba tu manęs niekada nebepamatysi. Aš mokėsiu surasti tų niekšų pėdsakus. O tu turi skubėti į Ramovę, į šventovę, pas Krivį. Jis turi viską žinoti, nes ta piktadarybė kai kam Lencuose urės nelauktų padarinių.

Į priekį išėjo Ragūnas.

— Jūsų gerštas, kunige, yra drauge ir mūsų. Mes nenurimsim, kol nebus krauju ateršyta. Mes esame jūsų šeimos valdiniai, jūsų arnai, bet taip pat ir prūsai. Čia tenka kalbėti daugiau nei apie kerštą. Smūgis suduotas visoms apygardoms, taigi visai mūsų tautai. Mes keršysim iš visų jėgų, sukilsim, kaip prieš kelerius metus kad buvome sukilę. Tai mūsų prūsų karas su svetimaisiais.

— Tu teisingai kalbi, seni, — šūktelėjo Auktuma žerinčiomis akimis. —Kas iš jūsų nori man padėti belaisvės išvaduoti? Tai bus vygis, reikalinga narsių vyrų.

Visi, kaip vienas, tarnai išėjo priekin, nė vienas nenorėjo pasilikti.

—Pakaks keturių, — pastebėjo Auktuma.

— O ką veiksiu aš? — paklausė prieidamas Getka.

Montė ir Auktuma, nors padėtis buvo sunkuma, buvo priversti nusišypsoti. Auktuma padėjo jaunam kariui ranką ant peties.

— Tu turi pasveikti, vyruti.

— Prūsas tokioms žaizdoms mažą dėmesį atkreipia. — atsakė Getka išdidžiai.

— Na, jei taip, tai paimk jį drauge, — tarė Montė, — o kiti keliaus su manim į Ramovę. Tu, Ragūne, rūpinsies, kad Getka stiprėtų. Sugaudykit atsarginius žirgus ir parenkit vieną iš nesugriautų daržinių nakvynei. Sukurkit ugnį ir pastatykit sargybą. Paskerkit galviją ir pasistiprinkit, be to, pasirūpinkit ir pakankama maisto atsarga kelionei.

Viskas buvo padaryta, kaip Montė įsakė. Sutemus stovykla jau buvo įrengta. Prieš daržinę liepsnojo laužas, ir tarnai pavalgę susipo į savo kailius nakčiai.

Montė ir Auktuma mažai tevalgė. Skausmas nugalėjo alkį. Jie sėdėjo atokiau nuo ugnies ir liūdnai žiūrėjo į vaiduokliškus griuvėsių bruožus.

— Koks likimo smūgis! — tarė Montė skausmingai. — Tėvas nebegyvas, sesuo pagrobta, gimtieji namai sugriauti. Kuo aš to susipelniau? O viršum mūsų mirga žvaigždės, rytoj patekės saulė ir, nežinodama kausmo, eis savo keliu.

— Ar tu begali būti krikščionis, Herkau? — Auktumo balse skambėjo kylas kartumas. — Vyk į Ramovę, sušauk prūsų tautą kovai su vais, kurie niekina jos dievus. Tu būsi savo tautai didis vadas, jei... jei tu tiki mūsų dievams, kurie reikalauja keršto už piktadarybę, bet ne bėjiegiško atleidimo.

Montė sugriebė draugo ranką. Staigiu judesiu jis atsistojo ir sovėjo nejudėdamas, vaip užkerėtas, tartum matytų vaiduoklį. Ugnies šviesoje jo figūra atrodė milžiniška.

— Tavo tiesa, Auktuma. Jų tikėjimas negali būti mano. Aš grįžtu atgal į savo tautos prieglobstį. Čia šią valandą, savo skausmo vietoje, aš pasižadu Pikuoliui, Patrimpui ir Perkūnui, kad nuo šiol noriu atiduoti savo jėgas ne vien keršto, bet ir kovai už savo tautos laisvę. Prūsai turi būti laisvi, iš oro laisvi nuo svetimo kumščio spaudimo ir dvasia turi būti laisvi nuo klaidingo tikėjimo. Vargas ir mintis laukia tų, kurie stos prieš mane. Nesustosiu, nepasiekęs visiško laimėjimo. Tebūnie tai jums, dievai, šią valandą prisiekta!

Keista! Viena žvaigždė atsiskyrė nuo dangaus ir, krisdama švintančiu lanku, subiro kibirkštimis.

— Dievai išgirdo priesaiką, — tarė Auktuma baimingai.

(Bus daugiau)

TARZANAS IR TARZELĖ

Edgar Rice Burroughs

65. — Staiga nuodai, kurie buvo aptemdę Tarzano akis, liovėsi veikę. Tarzano akys pradėjo švisti. Jis pažvelgė į Mariką ir rūsčiai paklausė: "Na, o kur Jane? Juk žadėjai ją atvesti pas mane".

Marika pradėjo teisintis: "Aš bandžiau ją atvesti pas tave, bet Zalimas Khalis iškėlė ją iš laivo." Taip kalbėdama Marika parodė į jūrą, kurioje jau gana toli Tarzanas pamatė valtį su Jane.

Piktai sušukęs, Tarzanas leidosi bėgti prie laivo briaunos. Buvo aišku, kad jis šoks į vandenį ir plauks gelbėti savo mylimąją Janę. Tą suprato Marika. Tą pat suprato ir Zalim Khalis su jūreiviais.

"Sulaikykite jį" — suriko jūreiviams Zalim Khalis, rodydamas į Tarzaną, kuris jau ruošėsi šokt iš laivo. Nedorieji jūreiviai, pratę klausyti savo žiauraus vado, skubiai atbėgo prie Tarzano.

Žiurėkite — Tarzano apysakos tęsinys aštuntame puslapyje.

VIENYBĖ

Established 1886
LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY
Published by
Lithuanian Press Corporation
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840

JUOZAS TYSLIAVA, Editor-in-Chief

Subscription Rates
United States $2.50
Foreign Countries 3.00

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, New York, Under the Act of March 3, 1879.

PRENUMERATA METAMS
Jungtinėse Valstybėse $2.50
Kituose kraštuose 3.00

Advertising rates on application

LIETUVOS PREZIDENTAS

Lietuvos prezidento, Antano Smetonos, atvykimas į Jungtines Amerikos Valstybes sukėlė daug kalbų visuomenėje, daug komentarų spaudoje.

Dar nebuvo betgi, atsitikimo, kad vienas patiktų visiems. O ką jau kalbėti apie valstybės vyrą, ant kurio pečių krito gana sunkus vienos tautos istorijos gabalas. Ką, pagaliau, kalbėti apie tokį vyrą, kaip Antanas Smetona, kuriam Lietuvos valstybės vairas teko vairuoti daugiau, kaip 14 metų?

Nenuostabu, jeigu prezidentas Smetona šiandien yra įvairiai vertinamas.

Viena, betgi, turėtų būti aišku visiems tiems Amerikos lietuviams, kuriems tautos laisvė ir valstybės nepriklausomybė buvo, yra ir bus aukščiausias idealas.

Tragiškomis praėjusių metų birželio dienomis Antanas Smetona, kaipo suvereninės valstybės galva, nepasirašė Lietuvos nepriklausomybės mirties akto dokumento, paruošto, suprantama, Maskvoje.

Tiesa, Lietuvos prezidentas Antanas Smetona apleido savo valstybės ribas ir laikinai apsigyveno užsienyje. Bet ir tai buvo padaryta tik po daugelio nemiegotų naktų, po ilgo ir atsargaus svarstymo, tik po to, kai jau buvo įsitikinta, kad brutališkajai Maskvos invazijai nėra būdų priešintis.

Lietuvos prezidentas Antanas Smetona išvyko į užsienį tik po to, kai mūsų tėvų žemės vieškeliais ir laukais pradėjo žygiuoti niekieno neprašyta ir nekviesta svetimos valstybės kariuomenė.

Išvykdamas į užsienį, Lietuvos prezidentas, Antanas Smetona, bent tokiu būdu pareiškė savo protestą Sovietų Sąjungos vyriausybei, kuri, nesiskaitydama su visos lietuvių tautos valia, vykdė patį klastingiausią, patį žiauriausią smurto aktą, kuriam istorija, rodos, neturi palyginimo.

Tiesa, ne vienai Lietuvai buvo lemta netekti savo nepriklausomybės. Jos kaimynams—latviams ir estams—teko ta pati likimo taurė. Jų kraštai taip pat įsiurbti į Maskvos imeperializmo nasrus. Bet šiuo atveju mes, lietuviai, esame šiek tiek laimingesni. Mes, vieninteliai, turime gyvą savo valstybės prezidentą. Tuo tarpu, kai latviams ir estams atimtas ir šis, paskutinis, laisvės ir nepriklausomybės simbolis.

Tuo tarpu, kai Latvijos ir Estijos valstybių prezidentai buvo nukankinti, tai Lietuvos prezidentas, ištrūkęs iš Maskvos banditų nagų, kartu su mumis, laisvais Amerikos lietuviais, gali ir toliau kovoti del laisvės ir nepriklausomybės atstatymo.

Tegyvuoja pirmutinis ir dabartinis Lietuvos prezidentas!

KLEOFAS JURGELIONIS

Šiame Vienybės numeryje dedamas Tėvynės redaktoriaus Kl. Jurgelionio pareiškimas SLA nariams. Iš jo matyti, kad Kl. Jurgelionis buvo tiesiog zoologiškai neapkenčiamas kai kurių SLA viršininkų. Pavyzdžiui, Kl. Jurgelionis sako:

"J. K. Mažiukna net buvo užsimojęs redaktorių (Jurgelionį) faktinai sumušti su tyliu visų kitų (Pild. Tarybos narių) pritarimu."

Vadinas, dabartinis SLA viceprezidentas, kuris, kaip žinoma praėjusiuose tos organizacijos viršininkų rinkimuose buvo išstatytas, kaip komunistų kandidatas, ir kuris vėliau atsisakė pasmerkti bolševikų įsibriovimą į Lietuvą, planavo atkeršyti redaktoriui Jurgelioniui. Mat, pastarasis jį pavadino "penktakoju". Ir jeigu Mažiukna šio savo keršto neįvykdė, tai, matyt, todėl, kad, jo nuomone, Kl. Jurgelionio pašalinimas iš Tėvynės redaktoriaus pareigų — didesnis kerštas.

Visa tai įvyko praėjusiame SLA Pild. Tarybos posėdyje. Bet įdomiausia yra tai, kad tame SLA viršininkų posėdyje Kl. Jurgelionis, kaipo Tėvynės redaktorius, buvo "suspenduotas".

Ar tai reiškia, kad Jurgelionis, kaip Tėvynės redaktorius, kada nors bus iš naujo "atspenduotas"? Kas žino. Viena, betgi, yra aišku: viceprezidentas Mažiukna išteisintas, arba, tiksliau pasakius, nė nebandytas teisti, o redaktorius Jurgelionis pasmerktas.

— Barabošius paleistas, o Jezus Kristus nukryžiuotas...

Labai gaila, bet reikia pasakyti, kad dėl šio įvykio su Tėvynės redaktorium "vienbalsiai" džiaugiasi tiek vadinami socialistai, tiek kruvinojo Stalino garbintojai komunistai. Atrodo, lyg būtų atgaivintas "bendras frontas."

Kai dėl redaktoriaus Jurgelionio, tai reikia pasakyti, kad jam labai mažai rūpėjo "džiabas." Jeigu Jurgelioniui būtų rūpėjęs "džiabo" išlaikymas,, tai jis, atsakydamas į vadinamą "apkaltinimo aktą", nebūtų pasmerkęs visos dabartinės SLA Pild. Tarybos. Jis būtų bandęs ieškoti draugų.. Bet jis to nedarė, leisdamas "vienbalsiai" save "suspenduoti".

Atrodo, kad tarp Kl. Jurgelionio ir dabartinių SLA viršininkų — neperžiangama pažiūrų praraja.

TĖVYNĖS REDAKTORIAUS PAREIŠKIMAS SLA NARIAMS

Tie šeši vyrai ir viena moteriškė, kurie vadinasi SLA Pildomoji Taryba, atliko paprastą smurtą, "pučą" arba holdupą. Jie neturėjo jokios teisės seimo išrinktą ir seimui atsakomingą redaktorių suspenduoti, pašalinti arba atimti jam algą iki jo termino pabaigos. Tą viską atlikdami, jie pasielgė kaip gengsteriai. Jie apiplėšė redaktorių, išėmė jam jo pinigus ir jiegos grąsinimu privertė jį išeiti iš Centro ofiso. J. K. Mažukna net buvo užsimojęs redaktorių faktinai sumušti su tyliu visų kitų pritarimu.

Savo smurtą išpradžių jie bandė pridengti neva teisėtumu, neva patraukdami redaktorių į savo teismą. Bet visi jų migloti ir pleperiškai surašyti "kaltinimai" susivedė prie to, kad jie nepritaria redaktoriaus nuomonėms, kad jie yra priešingi redaktoriaus filosofijai ir kad jie nenori matyti tokio redaktoriaus, kurs negarbina visos Tarybos ir kiekvieno jos nario kaip neklaidingų esybių arba šventų mumijų. Jokių kitų "prasikaltimų" redaktoriui primesti jie neturėjo ir net išgalvoti negalėjo. Todel jie greit nustumė į šalį visas savo "teismo" ceremonijas, ir ėjo tiesiog prie savo gengės nuosprendžio vykinimo. Jie padarė nutarimą ne kaipo teismo verdiktą, paremtą raštais ir paliudytais faktais. Jų nutarimas, Bagočiaus žodžiais pareikštas, skambėjo kad jie remiasi Apšvietos komisijos rekomendacija... Kas reiškia, kad tai yra valdiškos jiegos administrativiškas nutarimas. Kaipo priešingas Seimo valiai ir SLA narių valiai, jis yra smurto išraiška ir pats savaime pasigarsina kaipo smurtas. O atėmimas redaktoriui seimo paskirtos jam algos yra holdupas.

Daugelis Susivienijimo narių jau ragino mane, kad tuojaus eičiau į valdišką teismą, ir nėra abejonės, kad valdiškas teismas tuojaus atsteigtų teisingumą. Bet eidamas į teismą aš turėčiau skųsti ne Grigaitį, Bagočių ir Mažiukną. Aš turėčiau skųsti Susivienijimą. To aš nenoriu daryti ir nedarysiu. Mano apeliacija todėl yra į mūsų aukščiausią teismą, į Susivienijmo narius. Aš tikiuos, kad Susivienijimo nariai galės atsteigti teisingumą, nors ir ne taip greitai.

Padarytas neteisingumas ne tik man, bet visiems Susivienijimo nariams ir Susivienijimui yra taip aiškus, taip kiekvienam suprantamas, kad kiekvienas teisingas žmogus gali juo tik pasipiktinti ir prieš jį protestuoti. Aš nesu teisėtai "suspenduotas". Todel aš tebesu teisėtas Tėvynės redaktorius. nejieškau ir negaliu jieškoti kito darbo, toliaus eisiu savo pareigas ir tarnausiu Susivienijimui iki sekamo seimo taip kaip galėsiu akyvaizdoj įvykinto smurto iš pusės piktų žmonių. Aš tikiuos, kad SLA nariai padės man mano pareigas eiti pasiliekant jų redaktorium, nors be laikraščio ir be algos, kol teisingumas bus atsteigtas mūsų broliškoj lietuviškoj organizacijoj.

KLEOFAS JURGELIONIS,
Tėvynės Redaktorius.

P. S. — SLA narių ir kuopų prašau man rašyti mano namų adresu: Kleofas Jurgelionis, 32-12 54th St., Woodside, New York. Telefonas Astoria 8-3332.

TAUTAI JAUNĄSIAS JĖGAS!

Kiekvienos tautos išeivija, nežiūrint į kurį kontinentą ji būtų nukeliavusi, kurios valstybės ribose ji būtų susiradusi savo duonos kąsnį, t. y., ar valstybėse, kur tautinės kultūros klestėjimas yra daugiau su varžytas, ar mažiau, yra išstatyta dideliems bandymams. Du iš jų yra didžiausi: pirmas — nutautėjimas ir antras — tinkamas savosios tautos atstovavimas prieš kitataučius. Antrasis — tinkamas savosios tautos atstovavimas prieš kitataučius turi nepaprastos reikšmės pirmąjam — pavojui nutautėti. Todėl šiuos du klausimus aš gretinu ir akcentuoju.

Tautos išeivijos, pasakysiu, "nutautėjimas", t. y. iki tam tikro laipsnio atskilimas nuo savojo kamieno, yra neturalus dalykas, kadangi toji išeivija, gyvendama kovos lauke tarp dviejų idėjų — senosios tėvynės pastangų neprarasti savo tautiečių, savo tautinio prieauglio, ir jų naujosios žemės pastangų įtraukti šią ateiviją į savo organizmą ne tik kūniškai, bet ir dvasiškai — savaime tampa šios kovos paveikta ir ji — išeivija, arba žūsta senajai tėvų šaliai, t. y., pamiršta savo gimtąją kalbą, papročius, pasakyčiau, atsisako nuo savo gyslose tekančio bočių — lietuviško kraujo ir ima alsuoti tuo, ką jam duoda jo gyvenamoji vieta, arba pasilaiko iš savo bočių paveldėtas gerąsias ypatybes. Šis natūralusis nutautėjimas palengvinamas yra ir to fakto, kad tautos gyvybei palaikyti svarbų vaidmenį, be kalbos, papročių ir kitų dalykų, dar vaidina tautos savoji, istoriškoji, apgyventa žemė, kurios "po savo kojomis" nejaučia išeivija.

Bet ar natūralus dalykas yra nutautėjimas, t. y., pasisavinimas už savąją, svetimąją gyvenamosios vietos, tautybę? Ir pasirodo charakteringas dalykas, kad vienos tautos žmonės nutautėjimui yra labai atsparūs, gi, kitos lengvai tam pavojui pasiduoda. Ieškodami priežasties specialistai šiuo se klausimuose taip atsako: **"kultūringa tauta yra daug daugiau atspari nutautėjimui už mažiau kultūringą.** Mažiau kultūringa tauta niekados nepalenks prie savęs didesnės kultūros tautos.

Pereinant prie mūsų lietuviškosios išeivijos Jungt. Amerikos Valstybėse, reikia pasakyti, kad mūsų išeivija šį bandymą iki šiam laikui yra laikiusi gerai, t. y., sugėbėjo įrodyti kitataučiams, kad lietuvių tauta yra senos aukštos kultūros tauta (kokia ji ištikrųjų ir yra), tuo iškovodama kitataučiuose lietuviams gerą vardą ir pagarbą, o savo atsparumui prieš nutautėjimą ūgdyti, ji pastatė pagrindinius stulpus savąją spaudą ir organizacijas, nežiūrint į stoką inteligentiškų pajėgų ir paramos iš senos tėvynės, kuriai tiesa, tuo laiku, grėsė toji pati prapultis — surusėjimas.

Bet šioji didvyriška senoji karta ilsta, sensta ir miršta, savo įpėdiniais palikdama jau nuosius. Ir tie senieji lietuvybei veteranai Amerikoje šiandien jau stebi, ką padarys jau nieji, jų įpėdiniai. Ar jie pasirodys pakankamai kultūringi atsispriti nutautjimo bangai, gavę didesnį išsilavinimą iš savo tėvų?

Dažai tenka nugirsti, kad Lietuva permažai domisi savo išeivija Amerikoje. Bet, ar tai gali būti pagrindu nutautėjimui? Jei ir nedavė pakankamai, tai ne iš noro, tik greičiau iš negalėjimo. Lietuva ir jos lietuviai niekad negalėjo, negali ir negalės atsisakyti nuo savo ketvirtosios dalies lietuvių; tai būtų pergili žaizda visam kūnui tos dalies netekus. Lietuva per savo trumputį 22 metų nepriklausomo gyvenimo amžių, negalėjo sukurti šiam tikslui institucijos, kurias turi kitos tautos, pav pran cūzai savo garsiąją "Alliance francaise" ir vokiečiai "Die Gemeinschaft der deutschen in Auslande"; ji teišgalėjo tik pasikviesti chorą, keletą sportininkų ir, rodos, apie 12-15 jaunų Amerikos lietuvių suteikti progą pastudijuoti Lietuvoje su tikslu, kad jie grįžę būtų lietuvybės reikalų pionieriais tarp jaunosios lietuvių kartos Amerikoje. Aš sutinku, kad tai nedaug, bet tai yra daug ir labai daug palyginus su tuo, ką turėjo jų tėveliai.

Aš žinau, kaip nenoromis jų paskutinieji paliko Lietuvą dėl jos okupacijos priversti tai padaryti. Vadinas tai, ką jie ten rado, jiems patiko. Bet jie neturi teisės pamiršti, kad ta proga, kuri jiems buvo suteikta, kad tos stipendijos-pašalpos ir dideli kelionpinigiai buvo mokami jiems, paaukojant Lietuvos sportininkui ir studentui skirtas lėšas. Tas buvo padaryta tam, kad jie čia grįžę į Ameriką įgytas žinias panaudotų darbui tarp jaunosios čia gimusios, lietuvių kartos. Bet... jie grįžo visi, ar ne? Tai kur jie? Ar jie nemano grąžinti savo skolą darbu lietuviškose organizacijose ir spaudoje tiems jaunuoliams, kurių lėšomis ji ebuvo paruošti apaštalauti tarp jaunųjų Amerikos lietuvių ir perimti pareigas iš senųjų veikėjų? Iki šiam laikui tik viena p. E. Bartkevičiūtė, "Amerikos" priedo redaktorė, teko pastebėti naudojant įgytas žinias, t. y., grąžinant savo skolą. Bet, kur kiti? Argi tai būtų tiesa, kad vienas iš jų nuėjo tarnauti net tiems, kurie šiandien džiaugiasi lietuvių tautos kančiomis "bolševizmo rouje"?

Mes laukiam ir laukiam nekantriai, jaunųjų Amerikos lietuvių atstovai, kada jūs pradėsit savo didįjį darbą, kurį pasiėmėt atlikti. Šiandien yra paskutinis terminas tą darbą pradėti todėl, kad jaunieji Amerikos lietuviai jau stovi ant ištautėjimo upės kranto. Todėl nesuvėluokite šio darbo, kad neliktumėt vyriausi kaltininkai už savo tautos jaunimo nutautėjimą. Darbo sąlygos yra geros. Jūs turit pasitikėjimą iš tų, su kuriais jums reikia dirbti, nes jūs pažstate juos ir žionte tai, ko trūksta lietuvybei palaikyti; jie gi žino jus. Nesiteisinkite ir "amerikonizmu". Amerikonizmas ir lietuvizmas yra puikiai suderinami dalykai. Jei sunkiau yra kurti "amerikonišką lietuvį", tai sukurkite "lietuvišką amerikoną"!

Be to, iš toli girdisi Lietuvos jaunimo vaitojantis šauksmas "Tautai jaunąsias jėgas" aukokite broliai, kaip mes jas kad aukojome, kol galėjome"

Vyt. Abraitis.

PAAIŠKINIMAS DĖL AUKŲ VILNIEČIAMS

Apie pasirodžiusius spaudoje spėliojimus, kodėl dalis seniau surinktų Vilniaus Krašto reikalams aukų užsilikusi nepasiųsta į Lietuvą, tenka tik pastebėti, kad čia nieko nepaprasto nėra ir nebuvo. Aukos paprastai pasiunčiamos, kai jų susitvenkia kiek stambesnė suma. Ir Lietuvos Generaliniame Konsulate, kuris visuomenės aukas rūpestingai priiminėjo, skelbė spaudoje ir persiuntinėjo į Lietuvą atitinkamam visuomenės komitetui, atydžiai prisilaikant prie aukotojų valios, buvo susitvenkusi Lietuvon pasiųstinų dovanų net keleta tūkstančių tame laikotarpyje, kada įvyko slaviškojo bolševizmo užpuolimas ant Lietuvos. Jei būtų buvusios tos aukos pasiųstos kiek prieš 1940 m. birželio 15 d., tai jos beabejo būtų Lietuvos nepamačiusios, o atsidūrusios sovietų "kaznoje".

Kalbamų aukų užsilikimas čia betgi įvyko ne del pramatymo Lietuvos katastrofos, bet visai paprastai: Lietuvos Komitetas Vilniaus Kraštui Gelbėti buvo Konsulo prašęs, kad čia surinktos aukos būtų laikomos vietiniuose bankuose iki pareikalavimo tam tikrą dalį, arba ir visą surinktą sumą persiųsti ten jiems. Taip ir buvo daroma. Prieš pat tragingus Lietuvos įvykius čia buvo laukiama pareikalavimo susitvenkusias aukas persiųsti į Lietuvą, bet to pareikalavimo taip jau ir nebesulaukta. Tokiu būdu kalbamoji aukų suma čia ir užsiliko ir ji kaip visos Lietuvos bankų ir Lietuvos piliečių **sumos priguli prie kreditų užšaldymo patvarkymo.** Toji sudetinė aukų suma juridiniai prigulėjo jau tam Lietuvos Komitetui, nes jam apie aukų gavimą buvo laiku pranešta ir to komiteto buvo akceptuotos ir pakvituotos. Mažai to, tas Komitetas, žinodamas apie čia jam priguliančias sumas, vykdė savo darbuotę sąskaiton čia Amerikoje turimos sumos.

Taigi, kada spaudoje kalbėta apie amerikiečių dovanų nepasiuntimą į Lietuvą, reikia tai suprasti, kad kalba tegalėtų būti apie ano vilniškio Komiteto nespėjimą jam jau pilnai ir teisėtai priguliančias sumas atsiimti. Kadangi tasai Komitetas buvo nepriklausomos Lietuvos įstaiga, tai, kaip paprastai, tas turtas yra Lietuvos konsuliarinės įstaigos priežiūroje ir Lietuvos Pasiuntinybės globoje. Kada kalbamos sumos disponavimas pasidarys galimas, tai bus prideramai ir pasielgta.

P. Žadeikis.

KELINTA VALANDA

P. BUKŠNAITIS

Anądien grįžo iš susovietintos Lietuvos vienas Amerikos pilietis, kuris buvo ten nuvažiavęs prieš pat okupaciją, pasimojęs skleisti lietuviuose komunizmą. Bet Lietuvą sukomunistino maskoliai be jo pagelbos, tad jis, lyg musę perkandęs, šaukėsi į Amerikos konsulą, kad šis suvaidintų žaltį, prigundžiusį Ievą su Adomu netekti rojaus.

Kol tas iš rojaus išmetimas įvyko, pilietis sukinosi Kaune ir žiūrėjo į dabarties gyvenimą.

Stalino prospekte, ką lietuviškai vadinosi Laisvės alėja, stovi kokia dešimtis piliečių prie autobuso sustojimo vietos.

— Atsiprašau, ar galiu paklausti, kelinta dabar valanda? — paklausiau vieno piliečio būrelyje.

— Ar tai tamsta nežinai? — nustebo tas pilietis.

— Nežinau, — susigėdęs atsakiau aš, ir sunkiai atsidusau, nes atsiminiau savo rankinį ir kišeninį laikrodėlius, kuriuos, pinigų netekęs, pardaviau maskoliams.

— Tai kodėl aš turiu žinoti? — pikti nusijuokęs paklausė pilietis.

— Man rodėsi, kad tamsta dar turi laikrodėlį, — paraudęs atsakiau jam.

— Man ir taip rodėsi, kai pažiūrėjau į tamsta. Tik abejoju, kas tamstai daugiau rūpi žinoti: ar tas, kad gal aš turiu laikrodėlį, ar tik kelinta dabar valanda...

— Užtikrinu, kad man reikėjo sužinoti tik kelinta valanda,— užsigavęs atsakau aš.

— Tai mat, ir aš pats to noriu sužinoti. Taip pat ir anasai pilietis, ir dar anoji buvusioji ponia...

Tuo tarpu atkleketavo apšepęs autobusas. Visas būrys puolėsi prie jo, bet įsėdo tik du. Kiti tik bandė sužinoti iš konduktorės kelinta dabar valanda. Bet konduktorė nepasakė ir autobusas nudardėjo.

Aštuoni piliečiai pasiliko laukti kitos progos.

— Tfiu, po velniais! — nusispiovė mano užkalbintasis pilietis, — jau valanda kaip čia trinuosi, ir dar nežinau kelinta valanda.

—Eiva pas Karo Muziejų, ten bokšte pamatysiva kelinta valanda, — pasiūliau aš.

Nuėjova pas muziejų.

Muziejus stovėte stovi. Tik jo bokšte jau nėra trispalvės vėliavos, invalidas netriūbija saulėleidžio, orkestras negroja tautos himno... O bokšte laikrodis nieko nerodo. Turbūt jo mechanizmą išsivežė maskoliai.

Nusispiovę grįžtava į Stalinprospektį. Piktai šnairuojava į krautuvių langus, kur kitados būdavo matomi įvairūs chronometrai, laiko skaitikliai. Dabar jų nėra.

— Žinai ką, tamsta? — sušuko mano naujasis pažįstamas, — aš anąsyk viename bufete mačiau laikrodį. Eiva ten!

Nulapatavova beveik zovada.

Bufete pilna Maskvos piliečių ir šiaip žmonių. Visi geria ir rėkauja. O per dūmus vis šiek tiek matyt laikrodis. Tvaksi ir laiką rodo.

Ilgai žiūrėjova į laikrodžio veidą, lyg į savo geriausią pažįstamą. Ilgai negalėjova atsidžiaugt. Džiaugėvos visą naktį.

Tik kitą rytą, kai išsipagiriojova, supratova komunistinės santvarkos tobulumą laudies gerovei kurti: laikrodžiai palikti tik karčiamose, kad išlaisvinti piliečiai neverčiami eitų ten laiko pažiūrėti, o tuo pat žygiu ir valstybinę gamybą paremtų.

LIETUVA KULTŪRŲ KRYŽKELĖJE

A. Simutis.

Darbininkų parengimas

Štai paimkime paties bolševizmo ideologijos kūrėjo ir vykdytojo Lenino mintis apie darbininkus raudonojoje valstybėje, išdėstytas vienam prad.: "Reikia mokėti tas audringas darbininkų masių mitingų demokratizmas, kurs liejasi per krantus, tarsi pavasario potvynis, sujungti su geležine drausme darbo metu, su aklu pasidavimu valiai vieno asmens — sovietinio direktoriaus". Kitais keliais atvejais Leninas su savotišku cinišku atvirumu yra pasakęs: naujoji ekonominė santvarka nebus nei laisva nei teisinga.

Taip pasakyta ir taip vykdoma praktikoje. Darbininkas jokios galios negavo — jei jis pirma dirbo sunkiai, tai dabar jis dirbs dar sunkiau, o už mažiausią nusikaltimą gali susilaukti kapitalistinėse valstybėse negirdėtų bausmių. Jis negali streikuoti, negali reikalauti atlyginimo padidinimo, negali nuo savo darbo pasitraukti — už visus tuos dalykus gręsia mažiausia kalėjimas, jei ne gyvybės atėmimas.

Nors komunizmo sėkla buvo pasėta Vakaruose, bet susijungusi su anarchizmu bei marksizmu ji išsigimė į bolševizmą ir rado trąšią dirvą bei prigijo Rytuose, o iš ten jau jėga stumiasi į Vakarus. Turiu paaiškinti, kodėl aš sakau, kad komunizmo sėkla išsigimė į bolševizmą. Mat, šiandieninis bolševizmas yra marksizmo, komunizmo ir anarchizmo mišinys su stipria doza azijatiškos autokratijos bei despotizmo, bet aiškinti ką iš kurio jis yra paėmęs būtų jau kitas ilgas straipsnis.

Rusų psichologija

Kodėl komunizmo sėkla prigijo Rytuose — pusiau azijatiškam atsilikusiam krašte, o ne kuriam labiau kapitalizme pažengusiam Vakarų krašte? Pirmiausia atsakymo reikia ieškoti ruso psichologijoj. Rusai ilgą laiką despotiškai buvo valdomi totorių, o vėliau nešime 1918 m. balandžio 29 savi despotai carai užsirioglino ant ruso sprando. Prancūzų doktrinieriaus Proudhono, anarchizmo tėvo, mestas šūkis, kad "nuosavybė tai vagystė" pagavo ruso inteligento sielą, kuri, degdama kerštu carui ir esamai santvarkai, ieškojo naujų visuomeninio gyvenimo formų, tokios visuomenės, kurioj "nebus nei išnaudotojų, nei išnaudojamų, nei valdančių, nei pavaldinių, kurioj nebus nuosavybės ir bus visiška laisvė..." Toliau jau rusų mintytojų Kropotkino, Bakūnino, Tkačovo ir kitų įtakoje Leninas galutinai suformulavo bolševizmo ideologiją ir pats ėmėsi ją taikinti gyvenime. Kaip prancūzų ekonomistas Rist kad sako: "Bakūnino ir Kropotkino sėkla, pasėta tamsiuose protuose vesdavo apgailėtinų vaisių". Ir tikrai, ši sėkla prigijo rusų tautoje, Rytuose, nes tik ten buvo didelė ir vešli "tamsių protų" dirva. Amerikoje bolševizmas tarp lietuvių taip pat plinta tik tamsiausių protų tarpe, lietuvių tautos atmatose. Su pasididžiavimu reikia konstatuoti, kad Lietuvoje tų "tamsiausių protų" labai maža, nes tarp dabartinių bolševizmo garbintojų tenai lietuviškų pavardžių yra labai ir labai maža.

Verguvės liekanos

Mes, lietuviai, deja, negalime pasigirti, kad nepriklausomoje Lietuvoje visiškai būtume išsivadavę iš tos rytietiškojo rusiškojo despotizmo dvasios, kurios įtakoje ir gimė bolševizmas. Ir tas visai natūralu. Velk ištisai visą Lietuvą atstačiusi inteligentija yra augusi rusų inteligentijos tarpe ir kartu su ja gėrėjusis Marksu, Kropotkinu, Bakūninu, Tolstoju, Dostojevskiu ir kitais, ir lygiai kartu degusi kerštu prieš prispaudėjus. Visoje rusų tautos istorijoje nerasime nė vieno humanisto nors ir šešėlyje panašaus į Amerikos Linkolną, bet už tat ten yra ilgiausia eilė keršto ir neapykantos kalvių, kurie dėjo į ruso sielą neapykantą ir augino kerštą caro valdžiai ir jo valdininkams, kerštą bajorijai, kerštą buržuazijai, kerštą visam tam, kas ne proletariška, kas ne liaudiška, kerštą visam dabartiniam pasauliui..., o vėliau, kada ta saldžioji keršto stiklinė bus išgerta, valdyti geležinėm rankom ir vėl ragauti keršto stiklelius prieš trockistus, sabotažninkus, zinovjevistus, bucharinistus ir begalinę eilę visokių kitų kerštų. Net visas valstybės gyvenimas pastatytas ant keršto pamato.

Jei jau lietuvio sielos labai nevilioja keršto džiaugsmas, tai rytietiškasis ruso despotizmas paliko savo antspaudą. Vos atstačius Lietuvą ant šimtanuošimtinės demokratijos pagrindų, lietuvio širdies kampelyje užsilikęs despotizmas pradėjo rodyti savo ragus, jis pradeda nebepasitikėti savo tautos masėmis, nes "tą masė paikinama kaimyninių kraštų pinigais". Ją esą reikia auklėti vienoje ar kitoje dvasioje, kad ir netaip radikaliai, kaip dabar bolševikai auklėja mases būsimai komunistinei valstybei, bet vis tik pagrindine yra viena ir ta pati mintis, kad "masė nieko nesupranta", kad ją reikia "auklėti". Ir auklėti ne paprastai, bet savotiškai, rytietiškai, saugant ją nuo "viso pikto", suvaržant sąžinės, spaudos, bei žodžio laisves. Nors tie varžtai, lyginant su bolševikų uždėtais ir labai švelnūs, bet vis tik tai buvo varžtai, kurių priedangoje iškilo į paviršių lietuvių tautos padugnės a la Vitkausko tipo.

Fatališkas nepaisymas

Tas atsargusis "auklėjimas" privedė iki to, kad net kritingiausią Lietuvos Respublikos dieną, birželio 15, tauta nežinojo, kas darosi, priešingai — ji lyg tyčia nuraminta įprastu: "viskas tvarkoje, nieko ypatingo..." Vos tie raminantys žodžiai spėjo nuaidėti per Lietuvą, kaip visais keliais pasipylė tūkstančiai svetimos šalies kareivių. "Nejaugi ir dabar viskas tvarkoje?" — klausė savęs lietuvis. Bet štai iš pogrindžių išlenda įvairiausio plauko apmokami agentai ir kužda: "Žinoma, kad nieko ypatingo, tik valdžia pasikeitė..." Deja, nutylėta, kad čia kalba eina ne apie valdžios pasikeitimą, bet kad Lietuva okupuojama, kad lietuvių tauta netenka laisvės. To ne tik jam niekas nepasako, bet, atvirkščiai, okupantai uždraudžia apie tai ir mąstyti, užliuliuodami jį valdžios pasikeitimo melagyste. Lietuvis ir šiandien Lietuvoje nežino, kad dar tebėra Lietuvos Respublikos Prezidentas ir kad Maskvos bolševikų paskirtam Paleckiui suverenumas nebuvo perduotas.

Iš kitos pusės ir buvusioji Lietuvos demokratija buvo ne be nuodėmės. Atstatydamas nepriklausomąją Lietuvą, lietuvis inteligentas stengėsi politinį bei ekonominį gyvenimą statyti ant iš Rusijos atsinešto "klasių kovos" kurpalio. Nors toje karo nuteriotoje ir nuskurdintoje lietuvių tautoje nebuvo likę klasių, tas lietuvis "klasių kovos" pionierius stengėsi jų priskaldyti devynias galybes. Kada ekonominių mokslų doktrinieriai yra suradę vos keturias, demokratinėje Lietuvoje priskaldyta net keliolika klasių. Užtenka tik pažvelgti buvusiųjų Seimų rinkimų sąrašus, kaip prieš akis pasipila tokios "klasės", kaip darbininkai, bežemiai, mažažemiai, ūkininkai, valstiečiai-liaudininkai, nuomininkai, namų savininkai, toliau vėl visokios tautinės mažumos, tikybinės bendruomenės ir tam panašiai. O juk visa lietuvių tauta, rodos, lengvai būtų galėjusi sutilpti trijose, o daugių daugiausia tai keturiose partijose.

Kas buvo, tas žuvo.

Na, bet tai tiek to, juk tai praeities klaidos, kurių, vengsime ateityje. Pagaliau, šių dienų pasaulyje gal didžiausia mūsų "klaida", kad mes esame maža tauta. Tikėkime ir dirbkime geresnio pasaulio kūrimui, kuriame ir lietuvių tauta galėtų laisvai pasirinkti savo kelią. Lietuvių tauta neprašė ir neprašys, kad rusas ateitų įkurti bolševizmą, arba vokietis bei italas — fašizmą, ar, pagaliau, anglas — demokratiją. Bet vieno ir tiktai vienintelio dalyko lietuvių tauta reikalauja iš pasaulio — laisvės ir dar kartą laisvės pačiai tvarkyti savo likimą. Tą laisvę mums žada demokratinių valstybių bloko laimėjimas, todėl jo laimėjime mes matome ir mūsų tautos ateitį.

(Pabaiga)

ROCHESTERIEČIAI UŽ LIETUVOS IŠLAISVINIMĄ

ROCHESTER, N. Y. — Čia nors nedidelė lietuvių kolonija, bet veiklumu ir lietuviškumu neapsileidžia ir didžiosioms kolonijoms. Minėti Lietuvos Nepriklausomybės šventę vas. 16 d. susirinko į parapijos salę apie 300 vietos gyventojų, kurie sudėjo aukų Lietuvai $135. Iš tų pasiųsta į centrą $131, o keturi dol. palikta kaštams.

Visa pramoga buvo surengta vietos lietuvių, be pagelbos iš kitur. Kalbą pasakė sesuo Felicija, kuri papasakojo apie Lietuvą, kur išgyveno keturis metus. Mūsų miestui buvo nustatyta kvota surinkti aukų Lietuvai $125. Per Gabaliausko prakalbas surinkta $43, dabar $131, tad iš viso susidaro $174 — kvota užpildyta net su kaupu.

Vasario 13 d. buvo Federacijos skyriaus susirinkimas, kur visais balsais priimtas Gabaliausko sumanymas sudaryti Amerikos lietuvių politinio veikimo tarybą iš 30 asmenų su Dr. Pakštu, Gabaliausku, Vailokaičiu, ar Gabriu, o taip pat su kap. Jurgėla, Bačiūnu ir Širvydu prie dabar esamos tarybos. Be to, pritarta M. Zujaus sumanymui kurti, ar padėti kurtis Lietuvos savanorių būriams. Rochesteryje jau yra du savanoriai, pasiryžę stoti į Tėvynės gynėjų eiles.

Dabar rochesteriečiai ruošia iškilmingą bankietą, į kurį ketina pasikviesti kalbėtoju ar redaktorių Zujų, ar pulk. Valiušį. Manoma pradėti vajų Lietuvos vadavimui.

Svarbiausi tautinio susipratimo palaikytojai mūsų mieste yra J. Rickis, J. Braknys, K. Stašeitis ir kt. Vietos klebonas kun. J. Bakšys jau gavo vajaus kapitono laipsnį už pamokslą, A. Ziemys — viršilos laipsnį, o Braknys — vyresniojo leitenanto laipsnį už duotas ir žadamas aukas Lietuvai.

Neseniai grįždama iš Lietuvos sesuo Felicija parvežė mokyklų vaikams gaidų su dainomis ir šokiais, už kuriuos susirinkusieji suaukojo dar $21.

A. Žiemys.

NEW BRITAIN, CONN.
Vienybės atstovas
JOHN POŠKUS, Jr.
462 Park Street

LIETUVIŠKOS SPAUDOS PAVASARIS

Jubiliejinis Vienybės

BAZARAS

TĘSIS NUO

BALANDŽIO

19 iki 27

KIEKVIENĄ VAKARĄ GROS LIETUVIŠKAS ORKESTRAS

DAUGYBĖ GRAŽIŲ DOVANŲ LAIMĖJIMAMS:

1) 4 nemokamos 2 savaičių atostogos gražiausiuose mūsų šalies rezortuose.
2) Radijo aparatai.
3) Vieno kambario baldų setas.
4) Kelios keelionės lėktuvu ir daug kitų dovanų.

JONAS ATKOČAITIS TRAUKS FILMAS BAZARE IR TEN PAT KITĄ DIENĄ JAS RODYS — KIEKVIENAS GALĖS PAMATYTI SAVE FILMOJE

BAZARUI SURUOŠTI TALKININKAUJA MOTERŲ VIENYBĖ

VIENYBĖS DRAUGAI prašomi Bazarui dovanas siusti: Vienybė, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y., arba pranešti telefonu: Evergreen 7-7840

Moterų Vienybė

GIJOS

Į Ameriką, pagaliau, atplaukė seniai laukiami svečiai — Lietuvos respublikos prezidentas Antanas Smetona ir ponia. Čia, bent trumpai, pakalbėsime apie prezidento žmoną.

Prezidento ir ponios pasitikti uoste susirinko gausingas New Yorko lietuvių būrys. Bet didžiausią reprezentaciją sudarė moterys. Pamačiusios ponią Smetonienę, ne vienai ašaros per veidą nuriedėjo...

Kasgi galėjo tikėtis, kad Lietuvos "pirmoji leidė" kada nors lankysis Amerikoje? O, štai, ji draugiškai su kiekviena sveikinasi, stebėdamasi puikia mūsų moterų lietuviška kalba.

Ponia Smetonienė vidutinio ūgio moteris. Jos veido bruožai klasiški, jos būdas malonus.

Iš pat pirmo pasikalbėjimo su ponia Smetoniene tuojau pajunti, kad tai yra gilaus įsilavinimo, aukštos kultūros ir plačių pažiurų moteris. Ji atrodo pilna energijos ir pasiryžimo. Ji, kaip ir pats prezidentas, neabejoja, kad Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma.

Nenuostabu, kad Lietuvoje ponia Smetonienė buvo taip populiari. Savo turtinga asmenybe, neilgai trukus, ji užkariaus ir kiekvieno Amerikoje gyvenančio lietuvio širdį.

Moterų Vienybė šį penktadienį rengia arbatėlę poniai Smetonienei pagerbti. Arbatėlė įvyksta Pierre viešbutyje, 3 val. po pietų.

Ponios Valukienės pastangomis, arbatėleje dalyvaus visa eilė žymesniųjų lietuvaičių, tarp kurių—d. Bernotaitė-Stowe, Chicago Tribune korespondento žmona, dainininkė Barbara Darlys, ponia Žadeikienė iš Washingtono, ponios Daužvardienė ir Mackevičienė iš Chicagos ir kitos.

Prieš Amerikos pagalbos teikimo Anglijai įstatymo projektą, kuris šiomis dienomis buvo priimtas Senate, į Washingtoną buvo nuvykusi grupė komunacių atstovių demonstracijoms kelti.

"Visų lietuvių moterų vardu" dalyvavo ir kelios Laisvės ir Vilnies isterikės.

Su demonstrantėms, betgi, buvo greitai apsidirbta: jos išvaikytos kaip širšės.

Lietuvos išdavikės jau ne pirmą kartą melagingu būdu bando įsitraukti geras, ištikimas lietuvaites.

1939 metais jos buvo sušaukusios visos Amerikos lietuvių moterų suvažiavimą. Atsirado kelios, kurios į tą suvažiavimą pateko, patikėdamos jų "kilniems tikslams."

Dabar tos pačios išdavikės lietuvių kolonijose rengia tarptautinės moterų dienos minėjimus su prakalbomis, kuriuose neva sprendžiami įvairios moterų problemos.

Ši diena minima tik Sovietų Sąjungoje. Dabar bolševikės giriasi, kad šiais metais ir "mūsų motinos ir sesutės tą dieną minės Lietuvoje."

Amerikos lietuvės, apsižiūrėkite! Neleiskite toms išdavikėms jūsų ir toliau mulkinti. Nueikite į tuos minėjimus su šluotomis rankose.

V. T.

ELIZABETH, N. J.
Vienybės atstovas
R. DŽIOVALIS
510 Franklin St.

LIETUVĖS ADVOKATĖS

Advokato profesijoj lietuvių moterų turime mažai. Bet visgi keleta yra ir aš noriu čia jas sužymėti.

Plačiausiai žinoma ir bene kilniausia lietuvė ya laikoma adv. Suzana Šalnienė, 1921 m. baigusi Bostono universitetą ir dabar ten su savo vyru advokatu Šalna praktikuoja. Advokatės Šalnienės vardas yra garbingai minimas ne tik lietuvių, bet nei kiek nemažiau ji gerbiama yra ir kitataučių. Pastariesiems ji vadovauja daugeliui draugijų, kaip Business and Professional Womens Club ir keliose fraternalėse. Prieš kelerius metus ji atstovavo visos Amerikos moteris Paryžiuje, vadinamoj, Taikos Konferencijoj.

Čikagoj, kiek žinau, pirmąja advokate laikoma Helen Jerry — Fitzgerald, 1917 m. atvykusi iš Omaho, Nebraska, ir dabar dirba imigracijos įstaigoj. Tai nuoširdi lietuvė, sutiekusi daug pagalbos savo tautiečiams, turintiems reikalų su imigracija. Jos ofisas yra Hull House, Čikagoje. Hull House tai yra pagarsėjęs institutas, dirbąs svetimšalių labui; daugelį metų buvo vedamas Jam Adamo, garsaus humanisto.

Kitos čikagietės advokatės yra: Adelaine Liddy, kuri priklauso SLA 208 kuopoj ir šiaip pasižymi lietuvių visuomeniniame gyvenime; Irine Kucinskas, buvusio advokato Kučinsko duktė; Stella Strikol, dirbanti su kitais lietuviais advokatais vidurmiesty. Tačiau geriausiai iš čikagiečių lietuvių advokačių yra žinoma p. Daužvardienė, Lietuvos konsulo žmona, kuri yra įgyjusi advokatūros mokslą New York'e ir ten kurį laiką praktikavusi. Dabar adv. Daužvardienė advokatūra neužsiima, bet yra žymi figūra moterų visuomeniniame gyvenime. Ji yra gabi kalbėtoja, giliai pažįstanti lietuvių istoriją ir ne kartą teikusi apie mūsų tautos kultūrą paskaitas ir kitataučiams.

Iš adv. Šalnienės patiektų žinių, sužinome rytinėse valstybėse esant šias advokates: Lucy Yakin, praktikuojanti Grunfield, Mass.; Sobina Bush, Lawrence, Mass.; Mildrew Koval, Dorchester, Mass.; Anelė M. Kalinauskas, Dorchester, Mass. Paskutinės trys yra baigusios Portia mokyklą.

Labai įdomu būtų sužinoti ar yra daugiau lietuvių advokačių ir būtų branginanti asmenys, suteikianti tų žinių.

Dr. Suzana Šlakienė.

SEKMADIENIS TARYBŲ LIETUVOJ

Visur šalta, nyku. Sniego pusnys kažkaip nedrąsiai laksto, krisdamos dideliais šmotais, tarytum lydėdami tuos, kurie eina slidžiu, kreivu vieškeliu duonos ir taikos maldauti...

Tylu laukuose, tuščia. Kur tai toli girdisi varpų aidėsys, kažkokia liūdna, nesuprantama meliodija skambantis. Nėra žavingų lietuvių liaudies dainų, kurios dar taip neseniai verždavosi i jaunų krūtinių. Lietuva, sekmadienio rūbą praradusi, puošiasi vien liūdėsiu. Vieton trispalvės, jos krūtinę dabina juodas kaspinas. Laisvės varpas nebeskamba. Viskas, kas lietuviui buvo malonu ir sava, žuvę. Nebematyti nei tų gražių kariuomenės paradų, kurie miestuose ir miesteliuose, muzikai grojant, Lietuvos liaudį ramino. Nėra tos stiprios lietuvių kariuomenės, kuri taip daug saviesiems žadėjo, o... nieko nedavė, nebėra... Jau visur tamsu ir dar vis niaukiasi. Lietuviai tylūs, be užtarėjų, patys vieni, lyg grabiniai siluetai, senu papročiu vadovaudamiesi eina, kur varpų aidesys juos vilioja, kurs žada jiems daug, labai daug...

GPU komisaras J. J. su gyvatiška šypsena, dar jaunas, gražus, nors, tiesa, labai išbalusiu veidu, vienas sau išdidžiai kalba: "Ha, ha, ha! Reiškia, šiandien sekmadienis. Driskių būriai traukia. Ha, ha, ha! Varpai juos vilioja. Aš esu prisiekęs savo motinai atnešti jiems naują, laimingą rytojų. O dabar... Aš ramia sąžine tūkstančius iššūdau. Ha, ha, ha! Koks tai ypatingas smagumas, toks lyg ir meniškas darbas... Ha, ha, ha! Tik bereikia garsiojo Rafaelio, kurs galėtų piešt, įžmžinti drobėj šį mano darbą ir pavadint jį "Gimstanti proletariškoji Lietuva".

Tiesa, apie savo motiną aš nieko nebežinau. Tik aš jaučiu ją kenčiant vargą su visais kitais tos rūšies piliečiais. Sekmadienis. Varpai gaudžia. Ha, ha, ha! Ir jie greit sustos... Maldų namai bus mūsų kariuomenei laikyti. O tie driskiai, lyg tie sliekai, tešliauš tolyn į gelmes.

Skambutis. Komisaras J. J. pašoka. "Oh, kokia ji graži! Koks aš laimingas! Ji, ji, tokia skaisti"...

Šiandien žvalgybininkas B. aplankė komisarą daug anksčiau, negu paprastai, labai nepatogiu laiku. Tiesa, ir paskutiniuoju laiku jis dažnai jo ilgai turėdavo palaukti, bet šį kartą nepaprastai ilgai laukė. Jis susimąstė. "Nejaugi, ko gero, ir mane pradėjo laikyti neištikimu? Ar ir man greit pasakys — "K stienkie, tovarišč!"

Bet po ilgo laukimo atėjo komisaras J. J., nusivedė jį į nejaukų, prastais baldais apstatytą kambarėlį ir paprašė atsisėsti aplamdytoj sofoj. Prasidėjo sausa kalba apie mokesčius. "K stienkie, kas nepildys valstybės įsakų!" Pašokęs suriko komisaras.

Po keliolikos minučių nejaukaus pasikalbėjimo, žvalgybininkas B. pakilo ir jau ruošėsi eiti. Staiga jo žvilgsnį pagavo ant sofos gulinti pudrinė. Šaltas prakaitas jį išpylė. Neseniai jis tą pudrinę padovanojo savo gražiajai žmonelei. Tikrai ta pati. "Nejaugi ji čia lankytųsi? O ne! Tai neįtikėtina." Nežymiai pažvelgė į komisarą. "Pšakrev, jaunas, gražus," sau mintyse sumurmėjo.

Komisaras J. J. suprato ką reiškia toks žvalgybininko susijaudinimas, bet jis tik nusišypsojo ir nuėjo sau.

"Et, menkniekis", pakrapštęs savo nusususį ūsą, žvalgybininkas pamanė. "Reikia daugiau dėmesio kreipti į valstybinį gyvenimą. Ne juokai, kuomet milijonams badas į akis pažiūrės. Dabar aš sieluojuos del pudrinės —juk tai gėda". Dar kartą jis į ją žvilgterėjęs išėjo.

Bet grįžus namo niekas nesisekė. Galvą kvaršino žmonos ištikimybė. Argi ji iš tikrųjų galėtų...

Žmona sutiko vyrą jautriai:

— Taip anksti, brangusis! Ar jau visai būsi laisvas? — prisiglaudė prie jo krūtinės.

— Taip, brangioji.

— Ak, kaip aš linksma! Kur praleisime popietį? — pažiūrėjo jam į akis.

—Kur nors, brangioji. —Įtartinai pažvelgė į žmoną ir pro dantis prašvokštė:

— Apsirenk!

Kada jau ji buvo apsirėdžius, is pradarė jos rankinėlį. Jo veidas dar daugiau niuro.

— Ko ieškai, brangusis?

— Pudrinės, brangioji, — dirbtinai nusišypsojo. — Kur tu laikai tą pudrinę?

— Sakysiu, kad nežinau kur, gal pamečiau. Kodel tas šiurkštumas?

— Del to, kad ta pudrinė mano dovana tau. Be to, niekas kitas tokios neturi.

— Esu tikra, kad ją atrasiu. Prisimenu, rodos, ją pas siuvėją palikau.

Daugiau jis neklausinėjo. Tik gatvėj pasakė:

Važiuojam pas siuvėją.

— Koks tu juokingas! Rytoj aš būsiu pas ją ir atsinešiu. Šį popietį aš noriu su tavimi praleisti.

Jis važiavo pas siuvėją. Visą tą laiką nieko su žmona nekalbėjo.

Siuvėja su savo padėjėjomis iškrėtė visą butą, bet pudrinės nerado.

Kuomet jie vėl buvo gatvėj, vyras paklausė:

— Tai kur, pagaliau, tą pudrinę padėjai?

Dar ji vyko į jos lankytą krautuvę — nėra.

— Kur dar buvai? — Jau įpykęs vyras šaukė.

— Juokdarys iš tavęs! Argi iš tikro tiek svarbi ta pudrinė? Sakysim aš ją pamečiau ir viskas. Argi negalėtum tu jos užmiršti?

Vyras vis dūko. Susiraukęs pasuko namų link, retkarčiais ragindamas žmoną prisiminti, kur dar ji buvo.

Situacija jam buvo aiški. Jo žmona jam neištikima. Ji lanko komisarą J. J. Ji veidmainiauja! Visuomenės reikalai jam pasimiršo.

Po gerokos valandos, kuomet jis savo kambary rišo jam sunkiausią gyvenime klausimą, duris pabarbeno jo žmona:

— Atsiminiau, brangusis,— ji švelniai prakalbėjo.— Pudrinę, matomai, palikau autobusų stoty. Reikia tik susižinoti su autobusų direkcija ir visa paaiškės.

— Tai paskambink, —abejingai vyras suriko.

— Jau skambinau. Rytoj nuvykusi galėsiu gauti.

Bet vyras užsispyrė važiuoti tuojau.

Nuėjo į rastų daiktų skyrių, ji smulkiai apipasakojo savo pudrinės išvaizdą. Ji ten buvo.

Vyro veidas pasikeitė. Jis neapsakomai pralinksmėjo. Reiškia, jis klydo. "Ta pati pudrinė... Ha, ha, ha! Ta pati, kurią ponas ministras nešinas skubėjo pas savo meilužę, praradus Lietuvą, jai sudiev pasakyti... Ha, ha, ha!..."

Vykstant iš autobuso stoties, jis jautriai savo žmonelę apkabino. Pabučiavo, lyg ir atsiprašydamas už turėtą jai įtarimą neištikimybėj. Ji naiviai šyptelėjo, o pati sau pagalvojo:

— Nors mano vyrelis ir žvalgybininkas, bet ne jam susekti mano žingsnius.

St. Grinienė.

MANDAGUMAS

Žmonija mėgsta švelnumą, grožį ir dailę. Bet, neužtenka būti sušukuotais plaukais ir nužibintais batais, bet didžiausią vaidmenį vaidina švelnus apsiėjimas ir mandagumas.

Būti mandagiu, reikia gero išsiauklėjimo, išsilavinimo. Neretas žmogus turi įgimtą didelį švelnumą, kurs ir yra tikro mandagumo pagrindas. Tokią įgimtą dovaną dar papildžius tinkamo elgėsio žiniomis, pasireiškia ne tik žmogaus vidujinio dvasios pasaulio turtas, bet ir išorinių manierų menas.

Prigimtas švelnumas, nepapildytas žiniomis, kartais įstato žmogų į keblią padėtį, ypač jei tenka susitikinėti su įvairių pažiūrų žmonėmis, o nežinant tikrų mandagumo taisyklių — tenka nors ir visai be blogos valios išsišokti ir nurausti nors ir prieš labai mėgiamą kompaniją.

Sausas mandagumas, be jausmo, tarytum varpas be širdies: linguoja bet neišduoda garso. Tad ir žmogus, kurs manieruoja tik dirbtinais gestais neišduodamas iš savęs jokio atsidavimo bei gilesnės atidos kitam asmeniui — visai panašus tam varpui, kurs linguoja tik priverstas kompaninio ryšio, bet iš jo sielos netrykšta sąžininga mandagumo versme, nemaž neišnešdama gilesnės simpatijos.

Mandagumas neturi būti žymus, bet tik jaučiamas. Perdideli šokinėjimai, glostymai, tililiavimai, galvos lingavimai ir rankų skėsčiojimai bei mosikavimai, daro žmogų komedijantu, nors jis tą darytų ir gryna širdimi, bet dažniausiai toks žmogus lieka kitų pašaipos objektu.

Mandagumo žingsniai, privalo reikštis tylioje, švelnioje adoracijoje ir pasitarnavime. Savi namai turi būti pirmoji mokykla, kurioje kiekvienas galėtų pasisemti pirmas reikiamas mandagumo žinias, kad su jomis išėjus į gyvenimą, išvengtum nesusipratimų ir nemalonumų.

Namų lavinimasis, yra visų svarbiausias: jaunuoliui, kurs išleidžiamas į pasaulį be jokio naminio išlavinimo, tenka pradėti gyvenimas su labai liūdna pradžia. Bet jei namuose įsigijamą pirmos mandagumo žinios, jos padeda pagrindo sueiti į geresnes pažintis, tenka būti užkviestu į doresnes draugijas, sueigas, ir kompanijos, ir jeigu tose sueigose laikomasi tinkamo etiketo, vis daugiau ir daugiau galima pasirinkti savo dvasiai artimesnių mandagumo ir inteligencijos krislų.

Etiketo ir mandagumo daugiau išmokstame nuo moterų. Jos beveik padėjo visą mandagumo pagrindą. Kai senų amžių primityviai vyrai susirinkdavo į kompanijas, suruošdavo pokylius, ir valgydami nutrenkdavo per petį nugraužtus kaulus moterims, jos tai giliai jautė pažeminimą, žiaurumą ir nemandagumą. Nuo tada ir gimė pas jas mandagumo idealas, prie kurio jos visa sielą per ilgus amžius veržėsi.

Primityviai vyrai priversdavo moteris apdirbti visą sunkųjį darbą, užkraudama joms visas sunkesnes naštas nešti.

Civilizuotas vyras daro priešingai. Jis visur užleidžia moteriai pirmesnę vietą, nevalgo pats — iki moteris nepradeda. Kartais vyras savęs išsižada, norėdamas moteriai suteikti kokio nors išgalimo džiaugsmo. Leidžia jai eiti iš saugesnės kelio pusės, atidaro jai duris, įleisdamas ir išleisdamas. Užleidžia vietą gatvekariuose, salionuose ir prie stalo. Ir tik moterų gudrumu —tas visas pasiekta. Jos mokėjo suformuoti gyvenimą taip, kad šitie maži išsilavinimai ne tik duoda jai pačiai patogumo, bet yra labai naudingi vyro būdui, kurs be moterų draugijos buvo ir vėl pasidarytų žiaurus ir savimylys.

Vyrų kompanijoj vyras gali būti ir žiaurus, bet jeigu protingas ir pilnas energijos, su stipriais muskulais ir geras oratorius, vyrai jį mėgs. Bet moterys, kurios didelio dėmesio kreipia kad ir į mažas, smulkutes išsilavinimo observacijas, jos ieško tame žmoguje ir mandagumo spalvų, o jeigu jis bus nemandagus ir storžieviškas, jos pilnai neįvertins jo narsumo, nemėgs jo draugystės.

Visur ir visame priimta užleisti moterims pirmesnę vietą, bet jeigu moteris iš to tik pasididžiuos, pasipūs, ir asistuojančiam neišreikš jokio padėkos ženklo bent šyptelėjimu, lengvu galvos palenkimu, ar trumpu žodeliu "dėku", ji pasirodytų labai nemandagi ir storžieviška. Bet perdaug koketuoti ir bereikalo šaipytis, būtų nerimta ir nesantūru.

B. J. SCHEGAUS
Real Estate ir Insurance
Norite pirkti ar parduoti namą?
Gauti paskolą?
Apsidrausti?
— Kreipkitės:
B. J. SCHEGAUS
195 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
Tel.: EV. 7-1241

Mano dienos

NELĖ LAPĖ

Mokykloje dažnai turime atmintinamai išmokti įvairius eilėraščius. Man nevisada paskirtos eilės patinka, bet šį syk; kuomet turėjome išmokti The Daffodils, man taip patiko, kad aš jas ne tik greit išmokau atmintinai, bet pati panorėjau panašias parašyti The Daffodils parašė anglų poetas William Wardworth, kuris gyveno 1770-1850 m. Kaip beveik visų poetų, taip ir jo raštai iš pradžios maža ką žavėjo. Mat, tuo laiku dažniausiai eilės buvo rašomos apie meilę ir tokią forma, kurios beveik niekas nesuprasdavo. Wardworth ignoravo tą vadinamą "madą" ir rašė taip, kaip jis jautė geriausiai galįs rašyti. Jis eiles kūrė apie upelius, gėles, ir, žodžiu sakat, paprastus, visiems žinomus dalykus. Jis, rašydamas tokiomis temomis, pradėjo naują gadynę anglų poezijoje. Dabar visas pasaulis atmena jį kaip įkūrėją vadinamos "Natural School of Poetry" Anglijoje. Neužilgo žmonės pradėjo jį vertinti ir jo eiles skaityti kaip genijaus darbą. Kadangi šis garsus poetas gyveno gražiausioje Anglijos dalyje, vadinamoj Lake District, dauguma jo eilių yra apie gamtą ir jos dovanas. Jo populiariausios eilės prasideda šitaip:

"I wandered lonely as a cloud
That floats on high o'er vales and hills,
When all at once I saw a crowd —
A host of golden daffodils,
Beside the lake, beneath the trees,
Fluttering and dancing in the breeze."

Man ypatingai patinka pirmoji šios stanzos eilutė. Taipgi dažnai aš esu ją girdėjusi per radio ir ne kartą esu mačiusi knygose.

Kaip minėjau pradžioje, aš buvau šiomis eilėmis taip sužavėta, kad pati panorėjau jų autorių pamėgdžioti.

Mokykloje mes turime laisvą valandėlę, kada galime studijuoti rytdienai pamokas, arba ką kitą veikti. Mano suolas yra prie lango ir kada aš pamoką išmokau, žiūrėjau pro jį ir stebėjau krintantį sniegą. Pradėjau rašyti eiles, bet kažin kodėl man ta tema nesisekė ir niekas neišėjo. Juk, galvojant, turėjo išeiti puikus eilėraštis, nes sniegas taip gražiai krito ir aš taip įdomiai į jį žiūrėjau. Bet ne, niekas neišėjo.

Vėl prisiminiau Wardsworth ir jo eiles, kuriose jis atvaizdavo pavasario grožį— gėles. Man tapo liūdna, kad pavasaris taip ilgai neateina. Staiga aš pradėjau rašyti visai kitokia tema, apie laukinę rožę, o po penkiolikos minučių jau turėjau šias eiles.

To A Wild Rose

So lovely do you glisten
In sunlight's golden face,
So daintily you sway along
With the wind's graceful pace...
Your petals, soft as velvet,
Are little dreams come true,
They look like graceful fairies
Bathing in morning's dew...
So dainty and yet so serene,
You sway along all day,
Enrapturing hearts of lovers,
Cheering the children at play.
The worn old laborer's heart is glad
When he sees your lovely face,
His soiled hands become white again,
He's bestowed with angelic grace.
Oh, lovely rose, though wild you be,
Your'e gentle as a queen,
Though your'e quite simple in a way,
Loverler sight I've not seen...
But this not strange as I suppose,
For God has sent you here,
And 'tis your work to gladden hearts
And spread a lasting cheer.

Nele Lape

LIETUVOS PREZIDENTAS AMERIKOJE

(Atkelta iš 1-jo puslapio)

Toliau prezidentas Antanas Smetona atsakinėjo į tiesioginius reporterių klausimus. Jis pareiškė, kad iki šiol nematąs jokios oficialės priežasties, dėl kurios Rusija turėjo okupuoti Lietuvą ir palaidoti jos nepriklausomybę, nes tarp Lietuvos valstybės ir Rusijos buvo geri santykiai. "Tačiau jie, kaip banditai, atėję į kaimyno namus prašyti pastogės, pasisavino ne tik visą mantą, bet ir pačius namus, ir dar juos uždegė."

"Kai kurie Lietuvos ministrai nužudyti." Pareiškė prezidentas. "Kai kurie išgabenti. Lietuvos ūkininkams žemė atimta. Grįžo vergija, bet naujoviška. Ji blogesnė už senąją. Niekas šiandien Lietuvoje nėra tikras, ar jis išliks gyvas. Žmogus miega naktį ir nežino, kas su juo ryt atsitiks, ar jis bus laisvas, ar ištremtas."

Nors fiziniai kiek pavargęs, tačiau dvasioje, energijoje dar nepaprastai stiprus, Antanas Smetona pasakojo korespondentams, kaip bolševikų verčiami kai kurie asmenys bandė įkalbinti jį, kad jis grįžtų į Lietuvą ir pasirašytų deklaraciją, sutikdamas su Sovietų okupacija Lietuvoje. Jis taip pat pastebėjo, kad jis, negalėdamas kitaip kovoti prieš Lietuvos okupavimą, jo pareiga buvo bent išgelbėti Lietuvos vėliavą.

Korespondentai toliau paklausė, ar Lietuva tikisi kokios nors pagalbos iš Vokietijos. Į tai prezidentas atsakė, —nežinąs, nes jo laisvė Vokietijoj buvusi apribota. Vokietija turinti sutartis su Rusija ir dėl to sunku kokios nors pagalbos iš Vokietijos tikėtis. Nenorėdami pabloginti savo santykius su Rusija, vokiečiai patarė prezidentui Smetonai išvykti iš Vokietijos. Po tokio patarimo jis išvykęs į Šveicariją, iš ten į Lisaboną, Portugaliją ir vėliau į Rio de Janeiro, Braziliją, iš kur dabar — į Jungtines Amerikos Valstybes.

Vienas korespondentas paklausė, kur dabar yra Lietuvos auksas, ar pavyko kiek jo išgelbėti iš bolševikų. Prezidentas atsakė, kad didžiuma Lietuvos aukso yra trijose valstybėse: Amerikoje, Anglijoje ir Šveicarijoje. Sovietams Lietuvoje aukso tekę labai mažai. Tačiau tas auksas svetimose valstybėse dabar yra "užšaldytas" ir jo niekas negali pajudinti.

— "Ar pone prezidente manai, kad Lietuva kada nors vėl bus laisva ir nepriklausoma valstybė?" — Paklausė vienas reporteris.

— "Taip, Lietuva ir kitos mažos Europos valstybės susilauks laisvės ir nepriklausomybės."

— "O kokiu būdu, manote, tai bus įvykdyta?" Į tai prezidentas atsakė:

— Kada Dievas kūrė pasaulį, jis pirmiausia sukūrė chaosą, iš to chaoso paskui sukūrtos planetos ir pasauliai, pasauliuose — gyvuliai ir augalai. Iš dabartinio chaoso taip pat bus atstatytos valstybės ir žmonių laisvė.

Tuo ir baigėsi inerview su laikraščių korespondentais. Visi korespondentai, be jokios išimties, pareiškė, kad Lietuvos prezidentas yra "a very fine gentleman", palinkėjo jam laimės ir pasisekimo.

Interview metu beveik be paliovos fotografai prezidentą fotografavo, retkarčiais nutraukdavo interview, prašydami papozuoti fotografams. Prieš pasibaigiant pasikalbėjimui, į salfoną pakviesta ir ponia, kuri nufotografuota kartu su prezidentu. Vėliau Amerikos filmų kronikos atstovai pakvietė prezidentą dėnyje pozuoti filmoms. Ta proga, jis į mikrofoną pasakė trumpą kalbą angliškai. Šios filmos bus rodomos visuose Amerikos teatruose prie savaitinės kronikos.

Atplaukus laivui į uostą ant laivo užėjo p. Valušienė, prezidento duktė, kartu su pp. Trečiokais ir Simučiu.

Uoste prezidentą ir ponią pasitiko didelis būrys lietuvių, vyrų ir moterų, kurių tarpe buvo p. J. Tūbelienė, pp. Valušiai, Vienybės redaktorius p. J. Tysliava su žmona, pp. Budrienė, Drangelienė iš Chicagos, dr. Sliupaitė, p. Valukienė, p. Valaitienė, dr. Vencius, Amerikos redaktorius Laučka, Averkai, Ginkus, Jurgelai, buvęs Londono atstovybės sekretorius Rabinavičius, Kučinskas, Barčiauskas, Atkočaičiai, Garšva ir daugelis kitų, kurių pavardžių nepavyko sužinoti. Čia pat, uoste, p. Smetonienei ponios įteikė gėlių bukietus.

Iš uosto prezidentas ir ponia su priėmimo komiteto nariais ir svečiais išvyko į Pierre viešbutį, New Yorke, kur Prezidento laukė būrys lietuvių.

J. Kruzė

LIETUVIŠKOS SPAUDOS PAVASARIS

New Yorką užvertus giliu sniegu, miesto mayoras La Guardia nenorėjo to sniego pripažinti ir bendrai atsisakė su juo bet kokius reikalus vesti. Girdi, koks čia gali būti sniegas pavasariui auštant. Kartu jis atsisakė tą sniegą valyti, girdi, neprašomas atėjo, nevalomas ir išnyks.

Taigi pavasaris galingas. Mes tikime, kad šis pavasaris daug įvairių mūsų gyvenimo ledų pralauš ir daug jų sutirpins. Pirmiausiai reikia tikėtis, kad šis pavasaris bus tikruoju lietuviškai tautiškai spaudai. Milžiniškas Vienybės koncerto pasisekimas, tai to lietuviškos spaudos pavasario pirmutinė žvaigždė.

Tikrai auštančiam lietuviškos spaudos pavasariui Vienybė ruošia jubiliejinį bazarą. Bazaras bus toks, kokio mes dar nematėme ir kokio iki šiol niekas nesuorganizavo. Jame ne tik laimėsime gražiausias ir brangiausias dovanas, bet kiekvieną dieną bus kokia nors įdomiausia programa. Kiekvieną dieną Jonas Atkočaitis darys ir kitą dieną ten pat rodys filmą. Tuo būdu kiekvienas turės progos save filmoje pamatyti.

Laimėjimų tarpe bus tokios gražios dovanos, kaip nemokamos atostogos gražiausiuose Amerikos rezortuose, vieno kambario baldų setas, radijo aparatai, kelionės lektuvais ir t.t.

Dovanas bazarui prašome siųsti — Vienybė, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. arba pranešti telefonu Virginia 7-7840.

STANKEVIČIAI DĖKOJA

Vasario 25 d. mirė Elzbieta Stankevičienė, 68 m. gyvenusi 80-83 Tryon Rd., Jamaica Estates, L. I. Palaidota vas. 28 d. Š. Jono kapinėse. Šermenims patarnavo Shalins-Šalinsko laidotuvių biuras.

Velionė buvo kilusi iš Oželių k., Pilviškių val. Paliko vyrą Vincą Stankevičių, dukterį Eleną ir žentą Alfredą Vaitiekaičius - White, kurie nuoširdžiai dėkoja visiems šermenų dalyviams, giminėms ir prieteliams už brangintiną užuojautą ir už suteiktas gėles, o kun. Laurynaičiui ir laidotuvininkui Šalinskui už malonų patarnavimą.

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĘ

MASPETHO SPORTININKAS KARIUOMENĖJE

Diktatorių Europoje padegtas karas išsiliepsnojo net trijuose žemynuose. Kai Europoje, Azijoje ir Afrikoje karas eina pilnu tempu, tai privertė rimtai prisirengus, visokius netikėtumus sutikti ir šią Amerikos Jungtinių Valstybių šalį. Juk tai šiandien apsiniaukęs visų valstybių rytojus, kad, rodos, galima drąsiai laukti visokių netikėtumų. O iš anksto prisiruošus tuos netikėtumus, kokie jie būtų, sutikti, tai, rodos, kad ir tieji tamsūs šešėliai darosi šviesesni.

Įvestas priverstinas karinės tarnybos įstatymas jau senai pradėjo savo uždavinį vykdyti. Pirmųjų pašauktųjų skaičiui buvo visai mažas nuošimtis lietuvių. Bet padžioje 1941 metų šaukimuose yra visa eilė lietuvių! Vieni jų buvo savanorai, kiti verstinu įstatymų būdu šaukti.

Vasario mėn. 19 d. pašauktas New-Yorko ir apylinkės lietuviams, bet ir svetimtaučiams gerai žinomas sportininkas Jono ir Domincėlės Bliekų sūnus Juozas. Kadangi pp. Bliekai yra malonūs, ramaus būdo, nuoširdūs patriotai lietuviai, tai čia keletą žodžių apie Bliekų ir jų pašaukto sūnaus bendrus gyvenimo bruožus patieksiu. Jonas Blieka atvyko iš Lietuvos prieš 34 metus. Jojo tėviškė, Dvaramiškių kaimas, Kupiškio valsčiaus, Panevėžio apskričio. Čia pagyvenęs 3 metus vedė sau žmoną Domicelę, taip pat to paties kaimo. Prieš metus laiko Bliekams buvo surengta 30 metų vedybinio gyvenimo sukakties puota. Per 30 vedybinio gyvenimo metus, išauklėjo tris sūnus, kurių vyresnysis vedęs su lietuvaite, antrasis Stasys dar nevedęs ir jaunesnysis Jonas pašauktas į kariuomenę.

Bliekų sūnūs mėgo sportą. Jie visi aktingai veikė prie Maspetho lietuvių jaunimo sporto klubų. Turėdami laiko priklausė ir prie svetimtaučių sporto klubų, kuriuose visuomet aktingai pasirodydavo žaidymuose. Vietinė amerikonų spauda visuomet pranešdavo laimėjimų rezultatus. Ne kartą tilpo Jono paveikslas per visą puslapį, su sviediniu rankose. Mat jo mėgiamasis sportas buvo basket ball (krepšiasviedys).

Reikia pažymėti, kad Bliekų sūnūs pavyzdingai išauklėti lietuviškoje dvasioje. Visados mėgdavo skelbtis lietuviais ir dažnai pakalbėti kupiškėniškai, taip kaip jųjų tėveliai kalba.

Bliekai gyvena Maspeth, Long Island. Turi gražų namą. Per 30 metų pp. Bliekai yra "Vienybės" skaitytojai. Skaito ir kitus tautinės spaudos laikraščius. Žinoma, nemalonu buvo Jonui grįžus iš atostogų, kurias praleido Kalifornijoje, atsiskirti su savo tėveliais ir broliais. Bet reikia tikėtis, kad tie metai prabėgs greitai ir laimingai. Ir jaunasis Bliekų sūnus Jonas vėl kartu džiaugsis mylimas tėvelių namuose prie savųjų, atlikęs Dėdei Samui pilietinę pareigą. Jonas išeidamas į kariuomenę dėvėjo ugniagesio uniforma, o dabar jau kario uniformoje.

Antanas Alekna.

LINKĖJIMAI

Linkiu greitai pasveikti Juozui Tamašauskui, kuris serga namuose 54-14-72 St., Maspeth, N. Y. ir B. Jesinskienei (Gedviliutei) kuri serga Šv. Kotrinos ligoninėje Brooklyn, N. Y. Daug sveikatos ir linksmumo tėveliams Ed. Adomaičams, kurie sulaukė pirmojo sūnelio Tamošuko ir Vincentui su Phile Benediktams, sulaukusimes pirmojo sūnelio Vincuko.

V. R. Valantiejienė

MIRĖ SENAS VETERANAS

Kovo 2 d. Newarko City Hospital mirė Motiejus Ambroževičius, Vinco brolis, gimęs 1868 metais, Daukšių kaime, Kalvarijos apskrityje, Suvalkijoj. Į Ameriką atvyko 1889 m. rugpiūčio 16 dieną. Čia ir pragyveno (Newarke) apie 50 metų.

Jaunas Motiejus buvo labai darbštus pradiniam lietuvių tautiniame gyvenime. Prisidėjo prie organizavimo pirmutinių Newarko liet. draugijų, kurios dar ir dabar gyvuoja, kaip ir parapija. Tvėrė ir teatralines kuopas. Pirmutinį teatrą vaidino "Kražių Skerdynę" imigrantų šelpimo naudai. Sukūrė Mildos Dainorių Draugystę, SLA 27 kuopą, (kurią socialistai paardė), T. M. D. kuopą, Revoliucijos reikalams šelpti komitetą ir kitas.

Pirmutinį laikraštį pradėjo skaityti Vienybę Lietuvninkų, prie redaktoriaus Andziulaičio, skaitė, platino ir rašė į ją žinias, vėliaus rašydavo į Tarką. Skaitė Vienybę pakol galėjo užsimokėti, skaitė ir kitus laikraščius.

Susirašydavo su Dr. Vincu Kudirka ir labai sekė jo raštus. Skyrė lietuvius nuo lenkų.

Velionis Motiejus buvo laisvų pažiūrų žmogus; socialistų, matydamas jų veidmainystes, neapkentė, o labiausia nekentė bolševikų.

Kaip visiems, taip ir Motiejui nedarbas į senatvę sunkiai atsiliepė, delto ir aptingo visuomenėsė darbuose. Dabar į pabaigą savo seno amžiaus gavo pensiją.

A. Ziugzda

DAR VIENA STAIGMENS PUOTA

Kovo 1 d. P. Valantiejienė, jos duktė Mariutė, marti Mariutė ir M. Tamašauskienė suruošė staigmens puotą Violetai Matulonytei, josios namuose 100-17—87 Ave., Woodhaven, N. Y.

Dalyvavo šie svečiai ir giminės: M. Marksen, Struogiai, A. Miller, Wishenskaitė su dukrele, N. Gražulytė, B. ir I. ir M. Jonevičienės, M. Norris, A. ir O. Ulevičiutės, A. Chirbienė, M. ir S. Karužaitės, Geruliai, Urbaičiai M. ir M. Zaidienės, Martin su dukrelėēm, E. J. Marksen su duk., Lukšienė, J. Kairienė, A. Chess, A. Marson, M. Krapukaitienė, P. Rogers ir graborienė V. R. Valantiejenė. Labai gražioms dovanoms apdovanojo Violytę. Kambarys buvo papuoštas rausvoms ir mėlynoms spalvoms.

M. Tamašaukas

DĖKU

Nuoširdžiai dėkoju pp. P. ir J. Valantiejams, M. Valantiejutei, M. Tamašauskienei ir mano tėveliams už taip gražią man surengtą "shower" puotą, taipgi už puikias dovanas, kurias visi mano giminės, draugai ir draugės sudovanojo.

Violeta Matulonytė

VISUR SMETONININKŲ ŠMĖKLA

KAUNAS. – Oficiozas "Tarybų Lietuva" surado kaltininkus dėl įsigalėjusio biurokratizmo. Tai "buvę smetonininkai, dvarponiai, spekuliantai, fabrikantai ir kitokie plutokratinės santvarkos atstovai." Bet negana to. "Jau yra gautų faktų, kurie rodo, kad biurokratizmo ir neatsakingumo jausmas greit pagauna ir tokius žmones, kurių politine praeitimi galima pasitikėti." Įdomu pastebėti, kad visa sovietų Rusijos spauda dieną iš dienos botagu pliauška prieš biurokratizmą Maskolijoje. Ar ir ten kalti smetonininkai, dvarponiai, spekuliantai ir fabrikantai?

LIETUVOS PABĖGĖLIAI LAUKIA JŪSŲ PAGALBOS

Aukos siunčiamos šiuo adresu:

Lietuvių Tautos Fondas
357 Union Avenue,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: EV. 7-1199

The Logan Inn, Inc.
A. Mikalauskas, prez.
M. Stalonis, ižd.

RESTORANAS IR BARAS

Įvairiausi gėrimai
Pirmos rūšies maistas
Draugiška nuotaika

PRAŠOME:
3296 Atlantic Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel.: AP. 7-9674

JUOZO MARTINAIČIO
Gėlių Krautuvė
272 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Gėlės vestuvėms, laidotuvėms ir kitoms progoms.
Tel.: Evergreen 4-8424

CLEMENT VOKETAITIS
Advokatas
50 COURT STREET
Brooklyn, N. Y.
TEL: TRIANGLE 5-3622
168 GRAND STREET
Tel.: EVergreen 8-7179

LIETUVIŠKA
RESTAURACIJA
BAR & GRILL
Gaminame amerikoniško ir lietuviško stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotos degtinės, vyno ir alaus.
Lietuviškas kumpis, rūkyti kilbasai ir kopūstai galima gauti kasdieną
Joseph Zeidat
411 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

AR JAUČIATĖS NUVARGĘ —BE VIKRUMO?

SKAUDA GALVĄ—ISPUTĘ VIDURIAI? Kada tik užsikemša jusų žarnos, išpunta viduriai, dvokia kvapas, suokina atra, nžkietėjimas, imkite FEEN-A-MINT. Ta malonaus skonio liuosuojama kramtoma guma švelniai, bet tikrai liuosuoja vidurius. Imkit einant gult. Ryte jausite tikrą palengvinimą ir atgausite vikrumą. Jaunų ir senų milijonai naudojasi nebrangiu FEEN-A-MINT. Jis tinka ir jusų šeimai. Nusipirkit FEEN-A-MINT šiandien.

10¢

J. VAITULIONIS
PIRMAS LIETUVIS
Chiropraktas Gydytojas
307 GRAND STREET,
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak.
Nedėliomis ir šventadieniais
Nuo 10 ryto iki 1 po pietų

COMPLIMENTS OF
SCHOLES BAKING, Inc.
V. LUKAS, Prop.

LIETUVIŠKA DUONA — Geriausia duona
SCHOLES BAKING
532 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

Lietuviška duona, pyragai ir įvairūs keiksai pristatomi į visas Brooklyno miesto ir apylinkės dalis. Mūsų duona pristatoma ir į kitus miestus.

Mūsų kepykloje galite gauti vestuvių, krikštynų, gimtadienių ir kitokių iškilmių pyragų

UŽSIPRENUMERUOKIT DABAR
VIENYBĘ
Seniausią Amerikos lietuvių laikraštį
IR
LIETUVA
Nepriklausomą mėnesinį žurnalą

Metinė prenumerata už Vienybę ir Lietuvą:
Jungt. Valst. $4.00
Kanadoje ir kitur $5.00

Prenumeratai pinigus siųskite šiuo adresu:
LITHUANIAN PRESS CORP.,
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Visi, kurie užsiprenumeruos ar atnaujins VIENYBĖS ir LIETUVOS prenumeratas gaus dovanų gražų sieninį lietuvišką kalendorių.

VIENINTĖLĖ LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖ

GRAND FURNITURE CORP. CHAIR

409 ir 436 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-8451
MARIJA PETRAITIENĖ IR SŪNŪS

Mes patys gaminame ir pardavinėjame geriausios rūšies baldus

Duodame lengvomis išsimokėjimo sąlygomis, be jokių nuošimčių

Ateikite pasižiūrėti mūsų pardavinėjamų baldų ir, tyčia, palyginkite mūsų kainas su kitų krautuvių kainomis

Jūs niekur kitur negausite pigiau, kaip Petraičių Krautuvėse.

Jūs mokėsite už baldus, o ne už jų papuošimą

VIENYBĖ

PREZIDENTO DIENOS NEW YORKE

PREZIDENTAS SMETONA PIERRE VIEŠBUTYJE

Iš uosto Prezidentas Antanas Smetona ir jo žmona, lydimi keliolikos automobilių nuvažiavo į Hotel Pierre New Yorke. Viešbutis, Prezidentui atvykus, pasipuošė Lietuvos ir Jungtinių Amerikos Valstybių vėliavomis. Prezidento kambariuose tuoj susirinko kelios dešimtys lietuvių ir kitataučių, atėjusių pasveikinti laisvos Lietuvos respublikos prezidentą ir jo žmoną. Telegramos jau laukė adresato A. Smetonos, o jam esant viešbutyje jos plaukė iš visos Amerikos ir Kanados. Telegramomis geros valios lietuviai sveikino Lietuvos Respublikos prezidentą — vienintelį iš Pabaltės prezidentą laimingai išsigelbėjusį iš raudonojo ir kruvino Maskvos būdelių teroro. Kaip laive, uoste, taip ir viešbutyje nenutrūko Amerikos laikraštininkų eilės, kurie teiravosi nuomonės šio valstybės vyro ne taip apie pavergtos Lietuvos, bet ir bendrai apie Europos reikalus. Žymūs laikraštininkai iš Prezidento Smetonos išgirdo svarbių pareiškimų ir išeidami lietuviams laikraštininkams amerikiečiai pareiškė, kad jie sužavėti A. Smetonos išmintimi ir gilia politine orientacija. Dauguma jų pareiškė džiaugsmo, kad šis šviesaus proto lietuvis pasirinko Jungtines Valstybes savo tolimesnei kovai dėl Lietuvos išlaisvinimo. Tarpe kitų, viešbutyje su Prezidentu Smetona keleta valandų praleido Lietuvos ministras Washingtone, pulkininkas P. Žadeikis, Amerikos valdžios atstovas, Lietuvos generalinis konsulas Budrys su savo padėjėjais. Prezidentui priimti komiteto nariai, Vienybės redaktorius ir prezidentas Juozas Tysliava, Amerikos redaktorius Juozas Laučka, Amerikos administratorius D. Avierka, Smetonos giminės — p. Tubelienė, generalinio štabo pulkininkas Valiušis su žmona ir daug kitų.

PIRMIEJI PUSRYČIAI MŪSŲ ŠALYJE

Kelios valandos svečių tarpe Smetonos greitai prabėgo. Apie 12 val. aukštieji svečiai pakviesti pusryčių. Pirmuosius pusryčius A. Smetona, pirmutinis ir dabartinis laisvos ir nepriklausomos Lietuvos Prezidentas su žmona valgė būrelyje lietuvių, kurių tarpe buvo ministras Povilas Žadeikis, prezidentui priimti komiteto pirmininkas dr. B. Vencius, nariai J. Ginkus ir advokatas K. R. Jurgela, Jonas Atkočaitis ir kiti.

SMETONIENĖ LANKĖSI BROOKLYNE

Priėmęs jau iš anksto užsiregistravusius laikraštininkus ir kitus sveikintojus, Prezidentas A. Smetona pasiliko su ministeriu Žadeikiu ir gen. konsulu J. Budriu ilgesniam pasitarimui. Tuo metu p. Z. Smetonienė savo sesers Tubelienės, komiteto pirmininko dr. B. Venciaus ir Jono Atkočaičio lydima, šiek tiek viršiniai susipažino su Brooklynu. Automobiliu ji apvažinėjo tas gatves, kur daugiausiai gyveno arba gyvena lietuvių. Ji važinėjo po Long Island City, Brooklyn, Maspeth, Ridgewood ir Richmond Hill. Vakare aukštoji viešnia grįžo į viešbutį vakarienei.

PREZIDETAS VISĄ LAIKĄ PRIIMINĖJA SVEČIUS

Visas New Yorke buvimo dienas A. Smetona priiminėja svečius. Antradienį Smetonai lankėsi Newarke, kur viešėjo pas savo dukterį Valiušienę ir Trečiokus. Vakare buvo dr. B. Venciaus svečiais. Trečiadienį Tubelienės ir Valaitienės, o taip pat iš Amsterdamo N. Y. atvykusio art. Olšausko lydimi, Prezidentas su žmona apžiūrėjo New Yorką. Vakare Smetonai pakviesti į Metropolitan Operą.

Iki šiol dar galutinai nepaaiškėjo kiek laiko A. Smetona užtruks New Yorke. Iš čia jis vyks į Washingtoną ir ten apsigyvenus Lietuvos pasiuntinybės namuose.

KUN. ŽIDANAVIČIUS NEW YORKE

Kovo 12 d. į New Yorką atvyko kunigas Židanavičius, Amsterdamo, N. Y., lietuvių parapijos klebonas. Su juo atvyko žymus Amsterdamo lietuvių veikėjas, artistas ir dainininkas Olšauskas. Jie abu atvyko dalyvauti Lietuvos prezidento pagerbimui bankiete.

SLA KUOPOS PRADEDA PROTESTUOTI DĖL JURGELIONIO PAŠALINIMO

NEWARK, N. J. — Kovo 6 d. SLA. 245 kuopos nariai išgirdę apie Jurgelionio pašalinimą iš Tėvynės redaktoriaus pareigų, savo mėnesiniame susirinkime paskelbė griežtą protestą. Toks SLA. viršininkų pasielgimas su jo organo redaktorium rezoliucijoje vadinamas sauvališku ir despotišku.

Smerkdama tokį SLA. Pild. Tarybos smurtą, 245 kuopos valdyba, priešakyje su pirmininku, veteranu V. Ambrazevičium, sekretorium A. Žiugžda ir iždininku Pr. Petruliu, kreipiasi į kitas SLA kuopas, kviesdama skelbt panašius protestus, smerkiančius neteisėtą Tėvynės redaktoriaus Kl. Jurgelionio pašalinimą iš jam seimo pavestų pareigų. Protestas pasiųstas Amerikos lietuvių spaudai.

Net Iš Floridos Atvyko Dalyvauti Prezidento Priėmimo Bankiete

Chicagietis Justinas Mackevičius, Standard Federal Savings banko prezidentas, buvo nuvykęs į Floridą pailsėti. Bet, išgirdęs apie Lietuvos prezidento Antano Smetonos atvykimą į Jungtines Valstybes, taip pat apie ruošiamą jam iškilmingą priėmimo bankietą, nutarė nutraukti savo atostogas ir dalyvauti garbingojo Nepriklausomos Lietuvos valstybės kūrėjo pagerbime.

Justinas Mackevičius kartu su žmona atvyko į New Yorką praėjusį antradienį. Juodu atskrido lėktuvu tiesiai iš Floridos.

Ta pačia proga, reikėtų pranešti, kad Justinas Mackevičius yra didžiausios lietuviškos įstaigos Amerikoje valdytojas Standard Federal Savings and Loan Association, kurios adresas yra 4193 Archer Ave., Chicago, Ill., pagrindinis kapitalas — pusšešto milijono dolerių. Ši įstaiga turi savo nuosavus namus, kurie savo didumu ir impozantiškumu nieku nesiskiria nuo didžiųjų amerikoniškų bankų patalpų.

Justinas Mackevičius tuo pačiu kartu yra nuoširdus Lietuvos patriotas, didelis lietuviškų kultūrinių reikalų rėmėjas. Kaip žinoma, jis buvo antrojo lietuvių transatlantinio skridimo komiteto iždininkas.

JAU IR VYTAUTAS UBARA IŠVYKSTA Į KARIUOMENĘ

Vytautas Ubara, kurį lietuvių radijo programų klausytojai girdėdavo net tris kartus savaitėje ir kuris, žaizdamas lietuvių futbolo komandoje, yra įvaręs ne vieną golą kitataučiams, šią savaitę išvyksta į kariuomenę. Tokiu būdu Ginkaus radijo programa netenka populiaraus savo skelbėjo, o lietuvių futbolo komanda — geriausio žaidiko. Praėjusį trečiadienį Vytautui Ubarai draugai buvo surengę kuklias išleistuves. Mat, nė vienas iš jų netikėjo, kad Vytautą taip greitai pašauktų Dėdė Samas.

TAUTININKŲ KLUBO SUSIRINKIMAS

Brooklyno Lietuvių Tautininkų klubo narių svarbus kovo mėnesio susirinkimas įvyksta šį penktadienį, kovo 14 d. lygiai 8 val. vak. klubo patalpose, 35 Stagg St., Brooklyne.

Klubo narių dalyvavimas būtinas. Nesant galimybei atskiriai kiekvienam nariui siuntinėti susirinkimų pakvietimus, mėnesiniai susirinkimai skelbiami mūsų spaudoje.

Šis susirinkimas bus svarbus įvairiais tarimais ir klubo veiklos bei reikalų svarstymais.

Kviečiami ir norintieji prie klubo priklausyti.

P. Juknys, sekr.

VIENYBĖS BAZARUI SALĖ JAU DEKORUOJAMA

Vienybės bazaras bus tuose pat namuose, kur yra Vienybės redakcija, tai 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. Salė bazarui jau pradėta dekoruoti. Salę manoma išdekoruoti labai puikiai, dekoracijas ir kitus papuošimo darbus veda dailininkai —Marijona Strumskienė ir Ignas Banasevičius.

Salė bazarui bus papuošta ir dekoruota lietuviškos pirkios stiliuje. Jau vien tų dekoracijų apsimokės ateiti pažiūrėti. Ir kas nenorės išmėginti savo laimę ir bendrai maloniai praleisti ankstybo pavasario vakarą saviškių lietuvių tarpe?

Laikas bėga greitai ir jau šiandien reikia pagalvoti apie tuos malonius vakarus, kokius turėsime Vienybės bazare.

AUKA DARIAUS-GIRĖNO PAMINKLUI

Dariaus - Girėno paminklo fondo pirmininkas J. Šaltis prašo paskelbti gautą per SLA Centro Komitetą žymią auką nuo buvusio Chicagoje SLA 41-jo seimo — $50.00, už ką komitetas visuomenės vardu visai SLA organizacijai dėkoja.

SPORTININKŲ PUOTA BROOKLYNO ATLETŲ KLUBE

Šių metų antroji puota įvyks Atletų Klube šį šeštadienio vakarą. Sportininkų bus iš New Jersey ir vietinių ristikų, kumštininkų, ir drūtuolių. Kaip kas antrą šeštadienį, taip ir dabar bus užkandžiai dovanai, o pasišokt bus galima kiek kas norės.

MIRĖ

Kovo 11 d., antradienį, staiga mirė Andrius Stalioraitis 52 metų. Jis gyveno 144 Waret St., Brooklyn, N. Y. Buvo pašarvotas Bieliausko koplyčioje, 680 Grand St., Brooklyn, N. Y. Laidotuvės įvyko kovo 13 d. iš Marijos bažnyčios į Trejybės kapines. Velionies liko du sūnūs ir 11 metų duktė našlaitė. Šių trijų vaikų motina mirė prieš devynis metus.

Ar Tamsta atlikai savo kasdieninę pareigą ir užsimokėjai VIENYBĖS prenumeratą? Jei ne — padaryk nieko nelaukdamas

RAUMENŲ SKAUDĖJIMAI GREITAI PALENGVINAMI

Nekentėkite bereikalingai raumenų skaudėjimų. Tūkstančiai žmonių pasiekė nepaprastą palengvinimą reumatiškų skausmų, strėnų raumenų skaudėjimų, išsinarinimų ir šiaip raumenų skaudėjimų vien išsitrindami su Pain-Expelleriu. Šis sensacingas linimentas ūmai suteikia laukiamą palengvinimą. Virš 17 milijonų bonkučiu jau išparduota. Todėl neatidėliodami nusipirkite ir jūs bonkutę Pain-Expellerio. Reikalaukite Pain-Expellerio su inkaru ant dėžutės.

LITHUANIAN 152.

I. BANAS SIGNS

Ign. Banasevičius, Dailininkas.

Daromos įvairios iškabos auksinėmis ir kitokiomis raidėmis

Visokie meno darbai atliekami greitai, gerai ir pigiai

Kreipkitės:

IGN. BANASEVIČIUS
350 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

PARK FLORIST

GĖLININKAS

MOTIEJUS MAŽEIKA, SAV.

79-01 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.

Tel.: VIrginia 9-3112

Gėlės įvairioms progoms: laidotuvėms, vestuvėms, baliams ir t.t. Taip pat nuomojam palmes.

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. BLADAS K. VENCIUS 499 Grand Street (Dantų Gydytojas)	VALANDOS: 9 — 12 ryte 1 — 9 vakare Penktadieniais uždaryta Tel.: ofiso STagg 2-0706 Namų—JAmaica 6-3834
DR. JOHN WALUK 161 No. 6th Street	VALANDOS 8—10 ryte 1—2 popiet 6—8 vakare Šventadieniais susitarus Tel. Evergreen 8-9229
DR. A. PETRIKA 221 So. 4th Street (DANTŲ GYDYTOJAS)	VALANDOS 9—12 ryte 1—8 vakare Penktadieniais uždaryta Tel. EVergreen 7-6868

ANTPUSAIČIŲ MUZIKOS KRAUTUVĖ

981 Broadway Brooklyn, N. Y.

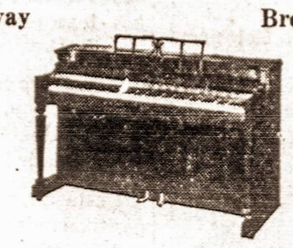

Galima pasirinkti visokių muzikališkų instrumentų: naujos mados vargonų, pianų radijo priimtuvų, rekordeonų rekordams gaminti. Taip pat gaidų, plokštelių armonikų, smuikų, bugnų ir kitokių instrumentų.

Kreipkitės pas seną brooklynietį. Gausite tinkamą ir skubų patarnavimą.

Tel.: JEfferson 3-6993

BABYLON HOTEL

Pr. ir A. Lapės, sav.

Babylon, Long Island, N. Y.

Nepamirškite, kad jūs — laukiamas svečias

Kur jūs rasite gražesnę vietą, kaip

BABYLON HOTEL

Tel.: Babylon 1449

ALLIANCE HALL

Restauranas ir Baras

*

Viena iš puikiausių lietuviškų svetainių

*

Tinkama vieta visokioms pramogoms.

*

Kasdien muzika ir šokiai.

*

ALLIANCE HALL
K. Buividas, sav.
197 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 4-6344

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS

SVEIKATA — SAIME

PUSSVEIKIS - - - Jauties niekam tikęs—bejėgis? Neturi apetito, biaurūs pūslės skausmai? Rūkštis viduriuose? Galvos skaudėjimai? Jeigu nuo užkietėjimo—vartok DAUNORO STOMACH MIXTURE

Tapk Sveiku

KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS

229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 4TOS GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.

KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Notary Public. Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.

Tel. Evergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS

V. R. VALANTIEJUS, Mgr.

GENERAL INSURANCE AGENT

54-41—72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.

NOTARY PUBLIC TEL. NEWTON 9-4464

F. W. SHALINS

(ŠALINSKAS)

LAISNIUOTAS GRABORIUS

84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.

Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

A. RODZEVICZ

(RADZEVIČIUS)

TEL. STAGG 2-4409

402 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-0783 Night. HAvemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA

NOTARY PUBLIC

337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS IR TARZELĖ

Edgar Rice Burroughs· vertė PIJUS BUKŠNAITIS

66. — Zalim Khalio jūreviai staiga pagriebė Tarzaną, kuris jau buvo bešokąs iš laivo į jūrą. Tarzanas, užpultas netikėtai iš užpakalio apsiginti nesuspėjo: jūreiviai jį sulaikė laive, neleisdami pasijudint. Tarzaas sušuko bezdžioniškuriksmu, šaukdamas Janę, bet vėjas pūtė priešais ir Janę, bet riksmo negalėjo girdėti. Dabar Tarzanui buvo aišku, kad čia daroma kokia nauja nedorybė, kurios sulaikyti jis negali.

"Kur tu ją pasiuntei?" —suriko Tarzanas Zalim Khaliui, kai šis vienakis nedorėlis liepė jūreiviams stipriai laikyti ir neleisti pasijudinti, kol nejsitikino, kad Tarzanas gerai laikomas.

"Ten, už giros gyvena labai turtingas sultanas, kuris perka gražias merginas į nelaisvę. Čia mes uždirbsime gerus pinigus. Gaila, kad daugiau tokių vergių čia neturime šiuo kartu," — šaipėsi Zalim Khalis.

Kas bus toliau— žiūrėkite kitame Vienybės numery